EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 5.7.2016
COM(2016) 450 final

2016/0208 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma ter Direktive 2009/101/ES

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2016) 223 final}
{SWD(2016) 224 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog določa vrsto ukrepov za učinkovitejši boj proti financiranju terorizma in za zagotovitev večje preglednosti finančnih transakcij ter gospodarskih subjektov na podlagi veljavnega preventivnega pravnega okvira v EU, in sicer Direktive (EU) 2015/849 (t.i. četrte direktive o preprečevanju pranja denarja)[1]. Predlog prav tako določa nekatere posledične spremembe zadevnih pravil o pravu družb v okviru Direktive 2009/101/ES[2].

Sprejetje posodobljenih pravil o preprečevanju pranja denarja maja 2015 je bil pomemben korak k izboljšanju učinkovitosti prizadevanj EU za boj proti pranju denarja, pridobljenega s kriminalnimi dejavnostmi, in boj proti financiranju terorističnih dejavnosti.

Toda nevarnost terorizma se je v zadnjih časih povečala in razvila. Na podlagi napredka na področju tehnologije in komunikacij je mogoče hitro ter preprosto ustanavljati eno slamnato podjetje za drugim, prečkati meje in pristojnosti ter zakrivati sledi denarja, tako pa je znotraj medsebojno povezanih globalnih finančnih sistemov možno zlahka prikriti in prenašati sredstva povsod po svetu. Na ta način lahko osebe, ki se ukvarjajo s pranjem denarja oziroma tajijo davke, teroristi, goljufi in drugi storilci kaznivih dejanj zakrijejo svoje sledi.

Trden finančni sistem z zagotovljenim ustreznim nadzorom in analitičnimi orodji bi lahko z učinkovitejšim odkrivanjem nepravilnih transakcijskih vzorcev prispeval k boljšemu razumevanju terorističnih in kriminalnih povezav, mrež in nevarnosti ter tako vsem vpletenim pristojnim organom omogočil ustrezne preventivne ukrepe. Vendar pa še vedno obstajajo vrzeli v nadzoru nad finančnimi sredstvi, ki jih uporabljajo teroristi, od denarja in trgovanja s kulturnimi predmeti do virtualnih valut in anonimnih predplačniških kartic. Cilj tega predloga je odprava teh vrzeli, ne da bi se pri tem po nepotrebnem oviralo delovanje plačil in finančnih trgov za običajne državljane in podjetja, ki spoštujejo zakone, s čimer bi se obenem zadovoljili tako potreba po večji varnosti kot potreba po zaščiti temeljnih pravic, vključno z varstvom podatkov in gospodarskimi svoboščinami.

Obenem so poleg vprašanj financiranja terorizma na plan prišle tudi velike vrzeli v preglednosti finančnih transakcij povsod po svetu, ki kažejo, da se offshore jurisdikcije pogosto uporabljajo kot lokacije posredniških subjektov, s katerimi se dejanski lastnik distancira od sredstev, ki jih ima v lasti, načeloma z namenom izogibanja plačilu davkov ali davčne utaje. Cilj tega predloga je preprečevanje obsežnega prikrivanja sredstev, ki lahko ovira boj proti finančnemu kriminalu, ter zagotavljanje večje poslovne preglednosti, da se dejanski lastniki družb ali drugih pravnih ureditev ne morejo skrivati za neznanimi identitetami.

---

[1] Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

[2] Direktiva 2009/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim pododstavkom člena 48 Pogodbe, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L 258, 1.10.2009, str. 11).

V Evropski agendi za varnost[3] je Komisija kot prednostno nalogo opredelila posodobitev pravnega okvira Evropske unije za obravnavanje nevarnosti terorizma. V sklepih Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 20. novembra 2015[4], Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 8. decembra 2015[5] in Evropskega sveta z dne 18. decembra 2015[6] je poudarjena potreba po okrepitvi dela na tem področju, in sicer na podlagi izboljšav iz četrte direktive o preprečevanju pranja denarja.

Komisija je 2. februarja 2016 predstavila akcijski načrt za okrepitev boja proti financiranju terorizma[7], ki se osredotoča na dve glavni področji ukrepov: sledenje teroristom prek finančnih transakcij ter preprečevanje prenosa sredstev ali drugih virov; onemogočanje virov prihodkov terorističnih organizacij z zmanjševanjem njihove zmožnosti zbiranja sredstev. V akcijskem načrtu so za takojšnje sprejetje napovedani številni ciljni operativni in zakonodajni ukrepi, vključno s tem predlogom.

Svet za ekonomske in finančne zadeve je 12. februarja 2016 Komisijo pozval, naj čim prej oziroma do drugega četrtletja 2016 odda predlog za spremembo četrte direktive o preprečevanju pranja denarja. Neformalni Svet ECOFIN je 22. aprila 2016 prav tako pozval k ukrepanju, zlasti v zvezi z izboljšanjem dostopnosti registrov dejanskega lastništva, razjasnitvijo pogojev za registracijo skladov, pospešitvijo medsebojne povezanosti nacionalnih registrov dejanskega lastništva, spodbujanjem avtomatične izmenjave informacij o dejanskem lastništvu in bolj skrbnim preverjanjem strank[8]. Evropski parlament je že v svoji resoluciji z dne 16. decembra 2015[9] poudaril, da večja preglednost, usklajevanje in konvergenca v zvezi s politiko na področju davka od dohodka pravnih oseb zagotavljajo učinkovit okvir za pošteno konkurenco med podjetji v Uniji in zaščito državnih proračunov pred negativnimi posledicami.

Predlagana revizija četrte direktive o preprečevanju pranja denarja je prav tako v skladu s svetovnim razvojem. Varnostni svet ZN je z resolucijama 2199(2015) in 2253(2015) pozval, naj se na mednarodni ravni sprejme ukrepe za preprečitev dostopa terorističnih skupin do mednarodnih finančnih ustanov. Poleg tega je izjava skupine G20 z dne 18. aprila 2016 pozvala Projektno skupino za finančno ukrepanje (v nadaljnjem besedilu: FATF) in svetovni forum o preglednosti in izmenjavi informacij za davčne namene, naj pripravita predloge za izboljšanje izvajanja mednarodnih standardov o preglednosti, vključno s standardi o razpoložljivosti informacij o dejanskem lastništvu, in njihove mednarodne izmenjave.

Učinkovit nadzor in izvrševanje sta ključna pri preprečevanju pranja denarja, financiranja terorizma in kriminala na splošno. Komisija bo spremljala tako pravilnost prenosa zahtev EU v nacionalno zakonodajo kot stopnjo učinkovitosti, s katero jih bodo v praksi izvajale države članice.

---

3 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, „Evropska agenda za varnost“, COM(2015)185 final.

4 http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2015/11/20-jha-conclusions-counter-terrorism/.

5 http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2015/12/08-ecofin-conclusions-corporate-taxation/.

6 http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/12/18-euco-conclusions/.

7 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o akcijskem načrtu za okrepitev boja proti financiranju terorizma, COM(2016)50 final.

8 http://english.eu2016.nl/documents/publications/2016/04/22/informal-ecofin---line-to-take-nl-presidency.

9 http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2015-0457+0+DOC+XML+V0//SL.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Revidiran okvir za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (AML/CFT) je bil sprejet 20. maja 2015. Revidirana pravila vsebujejo četrto direktivo o preprečevanju pranja denarja in Uredbo (EU) 2015/847 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev.

Datum prenosa četrte direktive o preprečevanju pranja denarja in začetek veljavnosti Uredbe (EU) 2015/847 je 26. junij 2017. Vendar pa je Komisija države članice spodbujala, naj se vnaprej pripravijo na prenos četrte direktive o preprečevanju pranja denarja, in ta predlog je datum prenosa spremenil v 1. januar 2017. Predlagane spremembe zadevajo izbrana vprašanja, ki jih države članice že lahko obravnavajo v okviru prenosa določb četrte direktive o preprečevanju pranja denarja, ki že poteka. Cilj vseh ukrepov je izboljšanje učinkovitosti veljavnega sistema AML/CFT, njihov namen pa je dosledna dopolnitev sistema. Zato ta predlog določa pravila na podlagi izkušenj, ki so jih države članice imele pri prenosu in izvajanju četrte direktive o preprečevanju pranja denarja (vzpostavljanje osrednjih registrov), zahtev tistih, ki dejansko izvršujejo pravila (določanje novih pooblaščenih subjektov, pooblastitev nacionalnih enot za finančni nadzor (v nadaljnjem besedilu: FIU), usklajevanje pristopa k tretjim državam z visokim tveganjem) in najnovejših trendov, ki so se pojavili v boju proti pranju denarja in financiranju terorizma (izboljšanje dostopa do informacij o dejanskem lastništvu). Ta predlog torej zagotavlja okvir, ki bi nacionalnim pravnim redom držav članic omogočil posodobitev in boljšo pripravljenost na spoprijem s trenutnimi izzivi. Države članice bi morale biti glede na zaveze, ki so jih že sprejele, zmožne pospešiti prenos teh določb.

Ta predlog upošteva ugotovitve in ocene veljavnih mehanizmov Komisije, namenjenih ocenjevanju pravnih in institucionalnih okvirov držav članic ter njihovih praks na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. Temelji na podatkih, ki so se Komisiji posredovali v okviru prenosa četrte direktive o preprečevanju pranja denarja. Prav tako se s predlaganimi spremembami upoštevajo obstoječe študije in poročila o izvajanju veljavnih pravil v državah članicah (zlasti tista, ki so se opravila v letih 2009 in 2012), vse na novo določene mednarodne zahteve (zlasti revidirana priporočila FATF) in vse informacije, ki so se doslej zbrale v okviru postopka za ugotavljanje kršitev iz člena 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Poleg tega je Komisija za bolj celovito in natančno razumevanje upoštevala tudi podatke, dostopne prek mednarodnega sodelovanja na področju finančnega nadzora.

Kar zadeva izvrševanje, ta predlog temelji na izkušnjah z izvajanjem obstoječih pravil o preprečevanju pranja denarja in še bolj poudarja izvajanje veljavnih pravil. Ta predlog odraža zavezo Komisije, da bolj skrbno spremlja pravilni prenos direktive in učinkovitost nacionalnih ureditev držav članic. V zvezi s tem bo Komisija kot podlago za ocenjevanje učinkovitosti uporabila že izvedeno delo skupine FATF (postopek medsebojnega pregleda) ali nacionalne ocene tveganja, ki so jih opravile države članice.

Kar zadeva pravo družb in Direktivo 2009/101/ES, se je ta Direktiva v državah članicah že prenesla. S predlaganimi spremembami Direktive 2009/101/ES se vzpostavi nov sklop pravil, ki velja za jasno opredeljeno kategorijo družb in skladov ter odraža in dopolnjuje pravila iz revidirane četrte direktive o preprečevanju pranja denarja z namenom zagotavljanja večje poslovne preglednosti. Zato se morajo nova pravila zaradi njihovega jasnega področja uporabe vključiti v Direktivo 2009/101/ES, da se tako omogoči sklicevanje na četrto direktivo o preprečevanju pranja denarja, kadar je to potrebno.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagane spremembe četrte direktive o preprečevanju pranja denarja(in Direktive 2009/101/ES) so v skladu s cilji politike Evropske unije, zlasti:

– s kazenskopravnim okvirom, kar zadeva kršitve, povezane s terorističnimi skupinami, in še posebej inkriminacijo financiranja terorizma, kot je opredeljeno v predlogu za Direktivo o boju proti terorizmu[10], ter z zavezami, ki jih je Unija sprejela ob podpisu dodatnega protokola h Konvenciji Sveta Evrope o preprečevanju terorizma;

– z enotnim plačilnim trgom, ki zagotavlja varnejše in inovativnejše plačilne storitve povsod po Evropski uniji, oziroma s pravili, ki so določena v Direktivi (EU) 2015/2366[11] in Uredbi 2015/751[12];

– s pravnim okvirom, ki zagotavlja skrbno preverjanje strank pri finančnih računih, kar pri davčnih zadevah omogoča avtomatično izmenjavo podatkov o finančnih računih (z izvajanjem globalnega standarda), kot je določeno v Direktivi 2011/16/EU in spremenjeno z Direktivo 2014/107/EU[13];

– z okvirom za učinkovite javne in zasebne spletne storitve, elektronska poslovanja in elektronskega trgovanja v Evropski uniji, kot je določeno z Uredbo (EU) št. 910/2014[14];

– z reformirano ureditvijo varstva podatkov, ki izhaja iz Uredbe (EU) 2016/679[15] in Direktive (EU) 2016/680[16] in je v skladu z zadevno sodno prakso Sodišča Evropske unije;

– z enotnim digitalnim trgom, kot je določen v sporočilu Komisije z naslovom Strategija za enotni digitalni trg za Evropo[17], in posebnimi določbami o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije iz Uredbe (EU) št. 910/2014 (t. i. uredba eIDAS)[18];

---

10 COM(2015)625 final.

11 Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010.

12 Uredba (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije.

13 Direktiva Sveta 2014/107/EU z dne 9. decembra 2014 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčenja, UL L 359, 16.12.2014, str. 1.

14 Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES.

15 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

16 Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

17 COM(2015)192 final.

18 Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

– z varstvom potrošnikov in finančnim vključevanjem;

– s cilji, ki jih je Komisija navedla v svojem sporočilu o nadaljnjih ukrepih za izboljšanje preglednosti in o boju proti davčni utaji in izogibanju plačilu davkov[19].

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ta predlog spreminja četrto direktivo o preprečevanju pranja denarja ter Direktivo 2009/101/ES. Predlog temelji na členih 114 in 50 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki sta pravni podlagi spremenjenih aktov.

• Subsidiarnost

V skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji države članice ciljev tega predloga ne morejo zadovoljivo doseči, torej se lahko bolje dosežejo na ravni Unije. Predlog ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje teh ciljev. V skladu z obstoječimi pravili iz četrte direktive o preprečevanju pranja denarja in Direktive 2009/101/ES imajo države članice na podlagi tega predloga pravico, da sprejmejo ali ohranijo ukrepe, ki so strožji od tistih, ki jih določa zakonodaja Unije.

Obstoječi pravni okvir, ki finančnemu sistemu omogoča preprečevanje financiranja terorizma, je bil vzpostavljen na ravni Unije. Obstoječi pravni okvir se ne more izboljšati, če države članice ravnajo samostojno. Ob sprejetju četrte direktive o preprečevanju pranja denarja se je opravil temeljit pregled subsidiarnosti. Ker lahko organiziran kriminal in financiranje terorizma škodujeta stabilnosti in ugledu finančnega sektorja ter ogrozita notranji trg, bi lahko morebitni ukrepi, sprejeti le na nacionalni ravni, negativno vplivali na enotni trg EU: pomanjkanje usklajenih pravil v državah članicah, namenjenih zaščiti njihovih finančnih sistemov, bi lahko bilo v neskladju z delovanjem notranjega trga in bi prispevalo k razdrobljenosti. Čezmejna narava teroristične grožnje pomeni, da mora biti področje uporabe predlaganih pravil za zares učinkovito delovanje zadosti usklajeno, koherentno in dosledno na ravni Unije.

Poleg tega pa ima lahko kriminalno izkoriščanje neučinkovitega okvira AML/CFT v posamezni državi članici posledice v drugi državi članici. Zato je pomembno, da se na ravni Unije vzpostavi usklajen okvir, saj lahko obsežni tokovi nezakonitega denarja in financiranje terorizma škodujejo stabilnosti in ugledu finančnega sektorja.

Z jasno opredeljenimi pravili o večji preglednosti za vrsto gospodarskih subjektov, vključno s podjetji in skladi poslovnega tipa, se obravnavajo več kot le teoretične neskladnosti v delovanju notranjega trga. Tveganje oslabljenega delovanja notranjega trga je konkretno: na države članice neposredno vplivajo največja prizadevanja storilcev kaznivih dejanj in njihovih družabnikov doslej, da bi prikrili izvor nezakonitih dohodkov ali zakonit oziroma nezakonit denar namenili za terorizem.

[19] COM(2016)451.

- **Sorazmernost**

Predlagane spremembe so omejene na to, kar je nujno potrebno za preprečevanje financiranja terorizma in povečanje poslovne preglednosti, ter v skladu z načelom sorazmernosti temeljijo na že veljavnih pravilih.

Podroben opis drugih ukrepov, ki bi se lahko uporabili za doseganje ciljev tega predloga, je podan v priloženi oceni učinka.

Ob posebnem upoštevanju pravočasne identifikacije imetnikov bančnih in plačilnih računov s strani FIU se je izmed več možnosti ohranila najbolj sorazmerna: države članice lahko še naprej vzpostavijo bodisi osrednji bančni register bodisi sistem za pridobivanje podatkov, karkoli najbolje ustreza njihovemu že obstoječemu okviru. Kar zadeva ukrepe za bolj skrbno preverjanje strank, ki jih morajo pooblaščeni subjekti izvajati v zvezi s tretjimi državami z visokim tveganjem, je med vsemi možnostmi, ki so na voljo, prav tako najbolj sorazmerna tista, ki obenem zagotavlja usklajen pristop na ravni Unije ter celovito izvajanje sprejetih mednarodnih zavez.

Predlagane spremembe v zvezi s pooblaščanjem ponudnikov menjalniških storitev med virtualnimi in papirnimi valutami upoštevajo načelo sorazmernosti. Da bi se pristojnim organom omogočilo, da spremljajo sumljive transakcije z virtualnimi valutami ter obenem ohranijo inovativni napredek, ki ga te valute zagotavljajo, je ustrezno, da se v okviru četrte direktive o preprečevanju pranja denarja kot pooblaščeni subjekti opredelijo vsi nadzorniki dostopa do virtualnih valut, zlasti ponudniki menjalnih platform ter elektronskih denarnic. Predlagani ukrep po eni strani upošteva razdrobljenost finančnih podatkov, po drugi pa dejstvo, da FIU ter pristojni organi AML/CFT nimajo neposrednega in hitrega dostopa do teh podatkov. Poleg tega morajo biti podatki, ki bodo na voljo, točni (tj. podatki morajo biti dovolj natančni, da se prepreči osredotočanje na napačne osebe) in omejeni na to, kar je nujno potrebno (sorazmernost), da lahko FIU ter pristojni organi AML/CFT primerjajo podatke o bančnih in plačilnih računih s podatki o njihovih imetnikih, pooblaščencih in dejanskih lastnikih.

V zvezi s predplačniškimi instrumenti, za katere je treba opomniti, da imajo jasen socialni pomen, saj se v nekaterih državah članicah uporabljajo za izplačilo socialnih prejemkov, načelo sorazmernosti narekuje, da se ustrezno upoštevajo potrebe oseb, ki so finančno ranljive. Zato je namen predlaganih ukrepov tudi spodbujanje finančnega vključevanja, omenjene predplačniške kartice pa bodo še naprej veljavne kot nadomestek za bančni račun. Glede na to, da je treba uskladiti upravičeno zahtevo posameznikov po anonimnosti plačil in zahteve za učinkovito spremljanje sumljivih transakcij, in glede na najnovejša tržna gibanja in številke, ki kažejo povprečno količino nesumljivih transakcij z anonimnimi predplačniškimi instrumenti, je poleg tega primerno in sorazmerno tudi znižati prage za transakcije, določene v četrti direktivi o preprečevanju pranja denarja, kjer se skrbno preverjanje strank ne opravlja.

Prav tako je zagotovljena sorazmernost v zvezi z ureditvami preglednosti za informacije o dejanskem lastništvu pravnih subjektov (družb, skladov, podobnih pravnih ureditev). Celovita analiza upravičenih zahtev aktivistov in nevladnih organizacij, potreba po zagotovljeni večji preglednosti poslovnih odnosov, pravni standardi na zadevnem področju in zlasti vsa pravila glede varstva zasebnosti in osebnih podatkov torej narekujejo, da mora obstajati jasno razlikovanje med kategorijami pravnih subjektov, katerih poslovna dejavnost je upravljanje skladov z namenom ustvariti dobiček, in drugimi kategorijami. Upravičeno in sorazmerno je zagotoviti javni dostop do omejenega števila informacij o dejanskem lastništvu za prvo

kategorijo pravnih subjektov, v zvezi z drugo kategorijo pa mora biti dostop do podatkov o dejanskem lastništvu omogočen le osebam in organizacijam, ki imajo upravičen interes.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog spreminja četrto direktivo o preprečevanju pranja denarja ter Direktivo 2009/101/ES in je kot tak direktiva.

Za doseganje ciljev tega predloga, tj. za izboljšanje obstoječega okvira, ki finančnemu sistemu omogoča preprečevanje financiranja terorizma, in zagotavljanje usklajenih pravil o poslovni preglednosti povsod po Uniji, se ne smejo uporabljati nobena alternativna sredstva – bodisi zakonodajna ali operativna.

3. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Komisija si je s pomočjo številnih ciljnih posvetovanj (dvostranski stiki, srečanja z zainteresiranimi stranmi in strokovnjaki, pisna posvetovanja) prizadevala za zagotovitev obsežnega sodelovanja zainteresiranih strani skozi celotni politični cikel te pobude.

Posvetovanja glede financiranja terorizma so potekala:

– z državami članicami in predstavniki njihovih javnih organov,

– s predstavniki Evropskega parlamenta,

– s predstavniki sektorja plačilnih storitev (kartične sheme, izdajatelji predplačniških kartic, predstavniška združenja),

– z akterji zadevnih trgov virtualnih valut: menjalnimi platformami, ponudniki elektronskih denarnic, predstavniško skupino zainteresiranih strani za virtualne valute,

– z zainteresiranimi stranmi iz bančnega in finančnega sektorja,

– s forumom FIU EU,

– z Europolom,

– s potrošniškimi organizacijami,

– z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov.

Komisija je razposlala številne vprašalnike in ankete, da bi tako zbrala podatke. Države članice (FIU in javni organi) so bile decembra 2015 pozvane, da preučijo dogovorjena problematična področja, povezana s financiranjem terorizma, oblikujejo politična stališča ter zbirajo podatke. Do 22. januarja 2016 so se odzvale vse države članice. Vprašalnik je zajemal: način, kako nacionalni organi zbirajo podatke, potrebne za odkrivanje in preučevanje domnevnih terorističnih dejavnosti, in kako te podatke uporabljajo; zbiranje podatkov o centralizirani nacionalni banki ter o registrih plačilnih računov ali drugih podobnih mehanizmih, kot so osrednji sistemi za pridobivanje podatkov, in obseg, v katerem lahko nacionalni organi te podatke uporabljajo za odkrivanje financiranja terorizma; analiza tržne strukture in morebitnih regulativnih odzivov za predplačniške instrumente in virtualne valute na nacionalni ravni ter obseg, v katerem so se ti instrumenti uporabljali pri financiranju

terorizma; obravnava finančnih tokov, ki prihajajo iz tretjih držav z visokim tveganjem, s pomočjo okrepljenih ukrepov in protiukrepov skrbnega preverjanja.

Predlagane spremembe za izboljšanje preglednosti finančnih transakcij in gospodarskih subjektov so bile pripravljene v skladu s stališči, ki so jih na neformalnem Svetu ECOFIN dne 22. aprila 2016 izrazile države članice, obenem pa izpolnjujejo zahteve, ki so jih na seminarju o prenosu Direktive 2014/107/EU o upravnem sodelovanju podali predstavniki pristojnih organov držav članic.

- **Ocena učinka**

Ocena učinka temelji na zadevnih poročilih, ki so jih pripravile Unija in mednarodne organizacije, kot so Evropski bančni organ (EBA), Evropska centralna banka (ECB), Europol, Banka za mednarodne poravnave (BIS) in Projektna skupina za finančno ukrepanje (FATF). Prav tako temelji na podatkih, ki so javnosti dostopni prek mednarodnih medijev.

Obravnava naslednja vprašanja:

(1) Ker so zahteve v zvezi s skrbnim preverjanjem strank nejasne in neusklajene, se sumljive transakcije, kjer so vpletene tretje države z visokim tveganjem, ne nadzorujejo dovolj učinkovito;

(2) Organi oblasti sumljivih transakcij, ki potekajo prek virtualnih valut, ne spremljajo zadostno in jih niso zmožni povezati z identificiranimi osebami;

(3) Veljavni ukrepi za omejitev tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, povezanega z anonimnimi predplačniškimi instrumenti, niso zadostni;

(4) FIU imajo omejeno zmožnost zagotavljanja pravočasnega dostopa do – in izmenjave – podatkov, ki jih imajo pooblaščeni subjekti;

(5) Dostop, ki ga imajo FIU do podatkov o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov, je pomanjkljiv oziroma odložen.

Ovrednotile so se nezakonodajne možnosti za obravnavo opredeljenih vprašanj. Komisija lahko (i) oblikuje najboljše prakse za reševanje praktičnih ovir, ugotovljenih pri zbiranju podatkov, ki se trenutno izvaja znotraj platforme za finančni nadzor; (ii) pripravi priporočila za države članice (na podlagi pristopa „upoštevaj ali pojasni“), da se tako omeji tveganje pranja denarja in financiranja terorizma, ugotovljeno med nadnacionalno oceno tveganja, ki se trenutno izvaja; in (iii) poveča svoj prispevek v mednarodnih forumih, ki obravnavajo preprečevanje financiranja terorizma, da bi se tako okrepilo sodelovanje in izmenjava podatkov na tem strateškem področju.

Potreba po posebnih regulativnih predpisih se je ohranila kot bistvena in najbolj primerna možnost.

V zvezi z izboljšanjem učinkovitosti politike EU za tretje države z visokim tveganjem so se obravnavale tri regulativne možnosti. Ohranila se je možnost, ki vključuje spremembo četrte direktive o preprečevanju pranja denarja tako, da se zagotovi predpisujoč seznam okrepljenih ukrepov skrbnega preverjanja strank, ki naj jih izvajajo pooblaščeni subjekti, skupaj s ponazoritvenim seznamom protiukrepov, ki se lahko uporabijo pri obravnavi tretjih držav z visokim tveganjem, ki jih je opredelila Komisija.

V zvezi z izboljšanjem odkrivanja sumljivih transakcij z virtualnimi valutami se je obravnavalo šest regulativnih možnosti. Ohranila se je možnost, ki vključuje kombinacijo sredstev, in sicer razširitev področja uporabe Direktive na (i) menjalne platforme za virtualne valute in (ii) ponudnike elektronskih denarnic s skrbniškimi storitvami, ter (iii)

zagotovitev, da je za obravnavo možnosti, kar zadeva sistem prostovoljne samoidentifikacije uporabnikov virtualne valute, na voljo več časa.

V zvezi z omejevanjem zlorabe anonimnih predplačniških storitev se je obravnavalo pet regulativnih možnosti. Tukaj se je ohranila možnost, ki vključuje kombinacijo sredstev, in sicer (i) odpravo anonimnosti pri spletni uporabi predplačniških kartic, ki jih je mogoče napolniti ali ne, in (ii) znižanje obstoječega praga 250 EUR za anonimne predplačniške kartice na 150 EUR pri osebnih plačilih.

Da bi se izboljšal dostop FIU do podatkov, ki jih imajo pooblaščeni subjekti, ter njihova izmenjava, sta se obravnavali dve regulativni možnosti. Ohranila se je možnost, ki vključuje nadaljnjo razjasnitev pravnih obveznosti FIU tako, da se uskladi besedilo četrte direktive o preprečevanju pranja denarja z najnovejšimi mednarodnimi standardi o pooblastilih, ki jih morajo imeti FIU, ko zahtevajo dodatne podatke od pooblaščenih subjektov.

Da se za FIU (in morebiti druge pristojne organe, ki so dejavni na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma) omogoči učinkovit mehanizem za zagotavljanje pravočasnega dostopa do podatkov o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov, so se obravnavale tri regulativne možnosti. Ohranila se je možnost, ki vključuje uvedbo avtomatičnega osrednjega mehanizma – kot na primer osrednjega registra ali elektronskega sistema za pridobivanje podatkov – na ravni držav članic, kar bi omogočilo hitro identifikacijo imetnikov računov. Ta mehanizem bi bil neposredno dostopen nacionalnim FIU in morebiti drugim pristojnim organom, ki so dejavni na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

Drugi del ocene učinka je bil posebej pripravljen za obravnavo vprašanj glede pomanjkanja preglednosti in ukrepov za izboljšanje dostopa do informacij o dejanskem lastništvu.

Prvo vprašanje, ki se obravnava, je nesistematično spremljanje obstoječih dejanskih lastnikov obstoječih strank, kot so skladi, druge pravne ureditve in pravni subjekti, kot so fundacije. To omogoča izogibanje obstoječim standardom preglednosti EU, ki izhajajo iz Direktive 2011/16/EU o upravnem sodelovanju, in prikrivanje nezakonitega denarja, zaradi česar je treba na ravni Unije določiti nova pravila.

Drugo vprašanje, ki se obravnava, je dostopnost in preglednost registrov dejanskega lastništva za pravne subjekte. Četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja že določa obveznosti v zvezi z identifikacijo dejanskih lastnikov pravnih subjektov in pravnih ureditev, shranjevanjem teh podatkov in njihovimi različnimi stopnjami dostopnosti. Za boljše beleženje teh podatkov in boljši dostop do njih je v oceni učinka analiziranih več možnosti, kot so (i) ohranitev veljavnega sistema, (ii) določitev neobveznega sistema iz četrte direktive o preprečevanju pranja denarja kot obveznega in (iii) zagotovitev dostopa javnosti do podatkov. Kot najbolj primerna možnost z vidika stroškov, učinka in legitimnosti se je ohranila možnost, ki vključuje obveznost držav članic, da prek registrov razkrijejo informacije o dejanskem lastništvu družb, skladov poslovnega tipa in drugih podobnih pravnih ureditev, obenem pa je za dostop do podatkov o skladih in drugih pravnih ureditvah, ki niso poslovnega tipa, še vedno potrebno izkazati upravičen interes.

Poleg tega je v oceni učinkov obravnavana tudi potreba po uvedbi doslednega in enotnega sistema za registracijo informacij o dejanskem lastništvu vseh skladov, ki so ustanovljeni v Uniji. Zato so se na podlagi podrobne analize trenutnih razmer in težav, do katerih prihaja v praksi pri uporabi registracijskih sistemov, ki so predvideni v četrti direktivi o preprečevanju pranja denarja, obravnavale številne možnosti: (i) ohranitev veljavnega sistema, (ii) registracija v jurisdikciji veljavnega prava in (iii) registracija v upravni jurisdikciji. Možnost

(iii) se je ohranila kot najbolj koristna in jasna, utemeljitev je naslednja: najmanj okorna možnost za države članice, najlažje uporabna.

- **Temeljne pravice**

Člen 6(1) Pogodbe o Evropski uniji določa, da Unija priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine o temeljnih pravicah.

Predlagani ukrepi kot odziv na tveganja, povezana s finančnim kriminalom, vse večje teroristične grožnje in potrebo po večji preglednosti, vključujejo pravne določbe. Ti ukrepi bodo prispevali k obravnavi in omejitvi tveganja terorističnih napadov. Končni cilj ukrepov je zaščita finančnega sistema, vendar pa je njihov namen tudi zagotoviti vsa jamstva glede usklajevanja potrebe po večji varnosti s potrebo po zaščiti temeljnih pravic, vključno z varstvom podatkov in gospodarskimi svoboščinami.

Temeljne pravice iz Listine, ki so še posebej pomembne za ta predlog, so naslednje: pravica do zasebnega in družinskega življenja (člen 7), varstvo osebnih podatkov (člen 8) in svoboda gospodarske pobude (člen 16 Listine).

Razširitev področja uporabe četrte direktive o preprečevanju pranja denarja na platforme za menjavo virtualnih valut se je ustrezno preučila z vidika pravic do zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov. Zakonodaja AML/CFT od pooblaščenih subjektov zahteva, da so seznanjeni tako s svojimi strankami kot z drugimi osebami, ki niso nujno njihove stranke (npr. dejanski lastniki), in da ocenijo, če predstavljajo tveganje pranja denarja in financiranja terorizma. Zato morajo pooblaščeni subjekti zbirati, obdelovati in beležiti osebne podatke ter v nekaterih primerih tudi posredovati te podatke javnim organom (kot npr. FIU) ali zasebnim subjektom iz iste skupine. Te zahteve imajo posledice za posameznike, obenem pa imajo splošni učinek na varnost (splošni interes). Predlagane spremembe so bile pripravljene na jasen in sorazmeren način ter določajo potrebne zaščitne ukrepe, kar pa je po mnenju Komisije nujno za povečanje učinkovitosti boja proti pranju denarja in financiranja terorizma ter izpolnjevanje novih mednarodnih standardov. Poleg tega so kot posledica predlaganih pravil o določanju platform za menjavo virtualnih valut kot pooblaščenih subjektov predvideni tudi pozitivni učinki za potrošnike. Omejitev anonimnosti v okviru virtualnih valut bo prispevala k večjem zaupanju njihovih dobronamernih uporabnikov.

Na podoben način se je ustrezno upoštevalo potrebo po spoštovanju svobode gospodarske pobude in čeprav bodo predlagane spremembe vplivale na akterje trga, ki bodo postali pooblaščeni subjekti, a trenutno ne opravljajo skrbnega preverjanja strank, pa njihova zmožnost upravljanja platform za menjavo virtualnih valut ne bo ovirana.

Z znižanjem pragov, določenih v četrti direktivi o preprečevanju pranja denarja glede skrbnega preverjanja pri predplačniških instrumentih, se zagotovi, da zakonodaja EU odraža trenutno tržno prakso za kartice, ki jih ni mogoče napolniti, ter obenem upošteva potrebe in upravičene interese uporabnikov teh kartic. Identifikacija in preverjanje identitet imetnikov kartic bosta potrebna le v primeru, ko so predlagani pragi preseženi oziroma ko se kartica uporabi pri spletnem nakupu, ne glede na to ali jo je mogoče napolniti, ali ne.

Okrepljena pravila o dostopu do informacij o dejanskem lastništvu so se temeljito pregledala z vidika zagotavljanja upoštevanja členov 7 in 8 Listine. Cilj predlaganih sprememb je primerna uskladitev potrebe po varstvu zasebnosti in osebnih podatkov s potrebo po večji preglednosti finančnih in gospodarskih dejavnosti. Z omogočanjem dostopa javnosti do informacij o

dejanskem lastništvu subjektov, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, so določena dodatna jamstva za tretje osebe, ki želijo s temi družbami poslovati. Tako ima civilna družba, vključno s tiskom in organizacijami civilne družbe, boljši nadzor nad podatki, kar prispeva k ohranjanju zaupanja v neoporečnost poslovnih transakcij in finančnega sistema. Sklop podatkov, ki je dostopen javnosti, je strogo omejen in vključuje le tiste podatke o dejanskih lastnikih, ki zadevajo njihovo vlogo gospodarskih akterjev. Pogoji za dostop do podatkov o dejanskih lastnikih so na novo opredeljeni, v spremembi Prve direktive na področju prava družb (Direktiva 2009/101/ES[20]), tj. pravnemu aktu Unije, ki določa pravila o objavi dokumentov družbe in veljavnosti sprejetih obveznosti, pa so določena jasna pravila za dostop. V zvezi s skladi in drugimi pravnimi subjekti, ki so opredeljeni kot poslovnega tipa, se Direktiva kot pogoj za dostop do informacij o dejanskem lastništvu sklicuje na pojem upravičenega interesa.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ta predlog ne vpliva na proračun Evropske unije.

5. DRUGI ELEMENTI

• Obrazložitveni dokumenti

Poleg dokumentov, ki jih veljavne določbe iz četrte direktive o preprečevanju pranja denarja in Direktive 2009/101/ES že predpisujejo za države članice, ni potreben noben dodaten obrazložitveni dokument o prenosu določb tega predloga.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Spremembe četrte direktive o preprečevanju pranja denarja zadevajo naslednje točke:

A. Določitev platform za menjavo virtualnih valut kot pooblaščenih subjektov

Trenutno člen 2 četrte direktive o preprečevanju pranja denarja opredeljuje pooblaščene subjekte, ki so znotraj področja uporabe Direktive. Komisija predlaga spremembo člena 2, da se na seznam pooblaščenih subjektov dodajo platforme za menjavo virtualnih valut in ponudniki skrbniških denarnic . Zaradi pravne varnosti je predlagana tudi definicija termina virtualna valuta.

Tako na ravni Unije kot na mednarodni ravni so nedavne analize omogočile vpogled v delovanje virtualnih valut. Zlasti v zvezi s ponudniki menjalniških storitev med virtualnimi in papirnimi valutami so bila poudarjena številna tveganja. Transakcije z virtualnimi valutami imajo višjo stopnjo anonimnosti kot klasični prenosi finančnih sredstev in zato obstaja tveganje, da bodo virtualne valute uporabljale teroristične organizacije, da bi tako prikrile finančne prenose. Možna nadaljnja tveganja so povezana z nepovratnostjo transakcij, sredstvi za obravnavo goljufij, nepregledno in tehnološko kompleksno naravo industrije ter pomanjkanjem regulativnih zaščitnih ukrepov.

Javni organi v EU trenutno ne spremljajo prenosov z virtualnimi valutami, saj niti na ravni Unije niti na ravni posameznih držav članic še niso bila določena nobena posebna zavezujoča

[20] Direktiva 2009/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim pododstavkom člena 48 Pogodbe, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L 258, 1.10.2009, str. 11).

pravila, ki bi opredelila pogoje za spremljanje. Za ustrezno odzivanje na tveganja je treba zagotoviti regulativni okvir za delovanje menjav in ponudnikov skrbniških denarnic, ki delujejo v vlogi nadzornikov in javnosti omogočajo dostop do raznih sistemov virtualnih valut. Ker jih četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja določa kot pooblaščene subjekte, morajo podobno kot finančne ustanove uvesti preventivne ukrepe in poročati o sumljivih transakcijah.

Predlagani ukrep nima nobenih negativnih učinkov na prednosti in tehnološke napredke, ki jih predstavlja tehnologija distribuirane knjige transakcij, na kateri temeljijo virtualne valute. Elektronska distribucija digitalnega denarja zagotavlja tako možnost večje učinkovitosti in, za razliko od fizičnega denarja, s sabo prinaša knjigo transakcij, ki pri fizičnem denarju ne obstaja. Ta predlog ustrezno upošteva te prednosti, prav tako pa tudi dejstvo, da virtualne valute vladam zagotavljajo inovativne načine omejevanja goljufij, korupcije, napak in stroškov poslovanja s papirjem. Predlagani ukrep na podoben način upošteva tudi dejstvo, da je trg virtualnih valut zmožen uvesti nove in sodobne načine interakcije med vladami in državljani v smislu deljenja podatkov, preglednosti in zaupanja, ter da lahko omogoči nove vpoglede v dokazovanje lastništva ter izvora blaga in intelektualne lastnine.

Z vidika varstva podatkov so novi pooblaščeni subjekti določeni in bodo morali obdelovati osebne podatke (*tj.* z opravljanjem skrbnega preverjanja strank). Ta nova obveznost, ki je uvedena za potrebe javnega reda, je uravnotežena z jasnimi definicijami pooblaščenih subjektov, ki so obveščeni o novih obveznostih, ki veljajo zanje (zbiranje in obdelava osebnih finančnih podatkov na spletu), in elementov o varstvu podatkov, ki so za te obveznosti značilni.

B. Določitev nižjih zgornjih mej za transakcije za nekatere predplačniške instrumente

Na podlagi člena 12 četrte direktive o preprečevanju pranja denarja lahko države članice pooblaščenim subjektom dovolijo, da pod določenimi pogoji ne izvajajo nekaterih ukrepov skrbnega preverjanja strank, kar zadeva elektronski denar. Trenutno znana tveganja financiranja terorizma, ki jih predstavljajo predplačniške kartice, so povezana s predplačniškimi karticami za splošno rabo (ki jih je mogoče napolniti ali pa ne), ki delujejo v domačem in mednarodnem sistemu in ki so izvzete iz dolžnosti skrbnega preverjanja strank, ter z enostavno spletno uporabo teh kartic.

Komisija predlaga, da se (i) v zvezi s predplačniškimi plačilnimi instrumenti, ki jih je mogoče napolniti in za katere veljajo ukrepi skrbnega preverjanja strank, zniža prag (z 250 EUR na 150 EUR) in (ii) da se odpravi izvzetje spletnih uporab predplačniških kartic iz dolžnosti skrbnega preverjanja strank.

To bo prispevalo k učinkovitejši identifikaciji in povečalo obseg zahtev za skrbno preverjanje strank. Omejitev anonimnosti predplačniških instrumentov bo zagotovila spodbudo, da se ti instrumenti uporabljajo le za zakonite namene, zaradi česar bodo manj privlačni za teroristične in kriminalne namene. Obenem pa bodo predplačniške kartice ostale dostopen instrument. Komisija se zaveda, da imajo socialno vrednost, spodbujajo finančno vključevanje in so lahko koristen instrument za spletni nakup blaga in storitev ter nadomestek za bančne račune.

Predlagani ukrepi so povsem v skladu s pravili, ki so že določena v četrti direktivi o preprečevanju pranja denarja, in ne bodo distributerjem teh instrumentov predstavljala nobenih dodatnih obveznosti.

C. Omogočiti FIU, da od katerega koli pooblaščenega subjekta zahtevajo podatke o pranju denarja in financiranja terorizma

V skladu z zavezami, sprejetimi v Evropski agendi za varnost, Komisija predlaga spremembo člena 32 četrte direktive o preprečevanju pranja denarja, da se tako z usklajevanjem pravil za dostop do podatkov z najnovejšimi mednarodnimi standardi omogoči sodelovanje FIU.

FIU imajo pomembno vlogo pri odkrivanju čezmejnih finančnih operacij terorističnih mrež in njihovih financerjev. Najnovejši mednarodni standardi poudarjajo pomembnost razširitve obsega in povečanja dostopa do podatkov, ki so na voljo FIU. Ti podatki so trenutno v nekaterih državah članicah omejeni z zahtevo, da mora pooblaščeni subjekt predhodno vložiti poročilo o sumljivi transakciji. FIU morajo biti zmožne pridobiti podatke od pooblaščenih subjektov in morajo imeti pravočasen dostop do podatkov s področja financ, uprave in kazenskega pregona, ki jih potrebujejo za ustrezno opravljanje svojega dela, četudi ni bilo pred tem vloženo poročilo o sumljivi transakciji.

Pojasnitev pooblastila FIU, da lahko zahtevajo dodatne podatke od katerega koli pooblaščenega subjekta in imajo neposreden dostop do podatkov pooblaščenih subjektov, bo zagotovila, da je zakonodaja v vseh državah članicah usklajena z mednarodnimi standardi. To bo FIU omogočilo zbiranje podatkov, potrebnih za učinkovitejše ocenjevanje poročil o sumljivih transakcijah, in hitrejše odkrivanje dejavnosti, povezanih s financiranjem terorizma in pranjem denarja. Države članice se lahko odločijo za nadaljnjo opredelitev pogojev, pod katerimi se lahko vložijo te zahteve za podatke. Države članice prav tako ohranijo pravico do določanja ustreznih, učinkovitih in sorazmernih pravil v zvezi z obdelavo pridobljenih podatkov. FIU morajo spoštovati pravila o zaščiti in zaupnosti teh podatkov, vključno s postopki za obravnavo, shranjevanje, razširjanje, varstvo in dostop do teh podatkov.

D. Omogočiti FIU in pristojnim organom, da identificirajo imetnike bančnih in plačilnih računov

V uvodni izjavi 57 četrte direktive o preprečevanju pranja denarja se države članice spodbuja, da uvedejo sistem bančnih registrov ali elektronski sistem za pridobivanje podatkov, ki bi lahko FIU zagotovil dostop do podatkov o bančnih računih. Trenutno ti mehanizmi obstajajo oziroma so bili nedavno vzpostavljeni v številnih državah članicah. Vendar pa na ravni EU ne obstaja nobena obveznost, da se to stori.

Ker veljavnih mehanizmov, ki bi FIU omogočali pravočasen dostop do podatkov o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov, niso vzpostavile vse države članice, so nekatere FIU ovirane pri odkrivanju kriminalnih in terorističnih finančnih tokov na nacionalni ravni. Poleg tega pa zadevne FIU niso zmožne izmenjati teh podatkov s svojimi kolegi iz EU in zunaj EU, kar otežuje čezmejno preventivno ukrepanje.

Komisija predlaga, da se od držav članic zahteva, da vzpostavijo avtomatične centralizirane mehanizme, s katerimi bo možna hitra identifikacija imetnikov bančnih in plačilnih računov. Tako bodo države članice lahko izbirale med vzpostavitvijo (i) osrednjega registra s podatki, potrebnimi za identifikacijo imetnikov bančnih in plačilnih računov, ki bo nacionalnim FIU in pristojnim organom AML/CFT omogočal popoln in hiter dostop do podatkov v registru, in (ii) drugih centraliziranih mehanizmov, kot so osrednji sistemi za pridobivanje podatkov, ki bodo omogočali doseganje istega cilja.

FIU in organi AML/CFT morajo imeti pri izpolnjevanju svojih obveznosti iz te Direktive učinkovita sredstva, da lahko s centralizirano avtomatično iskalno poizvedbo identificirajo vse bančne in plačilne račune, ki pripadajo eni osebi. To bo tako na nacionalni kot na mednarodni ravni prispevalo k hitrejšemu odkrivanju sumljivih transakcij, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma, in izboljšalo preventivno ukrepanje.

Države članice bodo torej imele zadostno svobodo pri izbiri najboljših sredstev za doseganje ciljev, ki so določeni v tem predlogu. Ob vzpostavitvi osrednjega mehanizma bodo države članice v mehanizem vnesle usklajen sklop minimalnih podatkov in morebiti druge podatke, ki jih opredelijo kot nujne in sorazmerne za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma. Nadalje bodo od zadevnih finančnih ustanov (ali drugih subjektov) zahtevale, da redno vnašajo ali nalagajo podatke v mehanizem ter da opredelijo tehnične in pravne pogoje, ki jih morajo FIU in pristojni organi AML/CFT izpolnjevati za dostop do podatkov.

Da bi spoštovali zasebnost in varovali osebne podatke, bi morali ti registri obenem shranjevati minimalne podatke, ki so potrebni za preiskave AML/CFT, zadevni posamezniki pa bi morali biti obveščeni, da se njihovi podatki beležijo in so dostopni FIU, ter imeti na voljo kontaktno točko, da lahko uveljavljajo svoje pravice do dostopa in popravka. Na nacionalni ravni bi morala za registracijo osebnih podatkov v registrih veljati najdaljša možna obdobja hranjenja, katerih dolžina mora biti zadostno utemeljena, prav tako pa bi bilo treba določiti, da se ti podatki uničijo, ko niso več potrebni za navedeni namen. Dostop do teh registrov in podatkovnih baz bi moral biti omejen le na tiste, ki morajo biti seznanjeni s podatki.

E. Uskladitev pristopa EU k tretjim državam z visokim tveganjem

Člen 18 Direktive od pooblaščenih subjektov zahteva, da pri obravnavi fizičnih ali pravnih oseb iz tretjih držav z visokim tveganjem uporabljajo okrepljene ukrepe skrbnega preverjanja strank. Člen 9 četrte direktive o preprečevanju pranja denarja pooblašča Komisijo, da z delegiranim aktom identificira tretje države z visokim tveganjem, ki imajo pomanjkljive ureditve AML/CFT in zato predstavljajo tveganje financiranja terorizma. Delegirani akt bo sprejet in julija 2016 posredovan Evropskemu parlamentu in Svetu v pregled.

Vendar pa se od držav članic trenutno ne zahteva, da v svoje nacionalne ureditve vključijo poseben seznam okrepljenih ukrepov skrbnega preverjanja strank, zaradi česar obstajajo pri obravnavi držav s pomanjkljivostmi raznovrstne ureditve izvajanja teh ukrepov.

Z uskladitvijo teh ukrepov se bo moč izogniti ali vsaj omejiti tveganje izbiranja najugodnejšega sodišča na podlagi strogosti predpisov, ki jih različne jurisdikcije uporabljajo za tretje države z visokim tveganjem. Zato se obravnavajo regulativne vrzeli, ki bi se lahko izkoristile za namene dejavnosti, povezanih s pranjem denarja in financiranjem terorizma.

Predlagani okrepljeni ukrepi skrbnega preverjanja strank so popolnoma v skladu s seznami tovrstnih ukrepov, ki jih je pripravila Projektne skupine za finančno ukrepanje (v nadaljnjem besedilu: FATF). Določajo minimalen sklop zahtev, ki jih bodo morale uporabljati vse države članice. Izvajanje celotnega sklopa okrepljenih ukrepov skrbnega preverjanja strank bo zagotovilo bolj celovito spremljanje transakcij, saj bo zajemalo preverjanje strank, namen in naravo poslovnega odnosa, izvor sredstev in spremljanje transakcij. Poleg tega bo s sistematičnim dovoljenjem višjega vodstva obravnava finančnih transakcij omogočila večjo preglednost.

Na podoben način se mora seznam protiukrepov, ki jih je oblikovala FATF, ustrezno odražati v zakonodaji Unije in ta predlog določa neizčrpen seznam blažilnih ukrepov, za katere se države članice lahko odločijo.

F. Izboljšanje dostopa do podatkov o dejanskem lastništvu

V členih 30 in 31 četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja določa pravila o zbiranju, shranjevanju in dostopu do podatkov o končnih dejanskih lastnikih družb, skladov in drugih vrst pravnih ureditev. Trenutno morajo ti subjekti hraniti točne podatke o lastnem dejanskem lastništvu.

Četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja določa strukturiran pristop v zvezi s pravnimi subjekti, s katerim se razlikuje med družbami, skladi in podobnimi pravnimi ureditvami. Ta predlog ohranja to strukturo.

– Gospodarski in drugi pravni subjekti

Na podlagi člena 30 četrte direktive o preprečevanju pranja denarja ima lahko do informacij o dejanskem lastništvu dostop vsaka oseba ali organizacija, ki izkazuje upravičen interes. V praksi so se kompleksne strukture lastništva uporabljale za prikrivanje povezav s kriminalnimi dejavnostmi, davčnih obveznosti in vpletenosti politično izpostavljenih oseb ter sankcioniranih posameznikov ali jurisdikcij. Obenem pa lahko različni pristopi k preglednosti v zvezi s končnimi dejanskimi lastniki ustvarjajo izzive in zmedo za družbe, ki morajo nameniti znatna sredstva za lastne sisteme in nadzore, medtem pa se morajo vlagatelji, družbeniki in druge zainteresirane strani zanašati na takojšnje in javno dostopne podatke o nadzoru in lastništvu družb, ki kotirajo na borzi.

Razumevanje dejanskega lastništva družb je osnova za zmanjševanje tveganja finančnega kriminala ter preventivne strategije reguliranih podjetij. Poleg tega je znotraj okvira EU ta vidik v središču povezave med preventivno ureditvijo iz četrte direktive o preprečevanju pranja denarja in pravom družb, tj. Direktive 2009/101/ES, pravnim aktom Unije, ki določa pravila o objavi dokumentov družbe. Ta predlog s spremembo omenjene Direktive obravnava to vprašanje, zato da se bo od držav članic zahtevalo zagotavljanje obvezne objave (javne dostopnosti) omejenega sklopa podatkov o dejanskih lastnikih družb in pravnih subjektov, ki opravljajo pridobitno dejavnost, kot je opredeljeno v členu 54 Pogodbe o delovanju EU. Dobra gospodarska infrastruktura upravljanja bi morala združevati preglednost, odgovornost in integriteto, kar vključuje obveščenost o dejanskem lastništvu.

Zahteva za zagotavljanje javnega dostopa do informacij o dejanskem lastništvu je dobro utemeljena, saj bo omogočila dodatna jamstva za tretje osebe, ki želijo poslovati s temi družbami. Za zaščito manjšinskih vlagateljev in zainteresiranih strani, kot so na primer tretje osebe, ki želijo poslovati s subjektom ali strukturo, je potreben dostop do zanesljivih podatkov o lastništvu, vključno z identiteto lastnika, ki subjekt obvladuje, ter nadzornih strukturah tako družb kot skladov.

Javni dostop omogoča civilni družbi, vključno s tiskom in organizacijami civilne družbe, boljši nadzor nad podatki in prispeva k ohranjanju zaupanja v neoporečnost poslovnih transakcij in finančnega sistema. Lahko okrepi boj proti zlorabi pravnih subjektov in pravnih ureditev, tako da prispeva k preiskavam in vpliva na ugled subjektov, saj se bo vsakdo, ki bi lahko z njimi sklepal transakcije, zavedal identitete dejanskih lastnikov. Prav tako finančnim

ustanovam ter pristojnim organom, vključno z organi tretjih držav, ki sodelujejo v boju proti tem kršitvam, omogoča pravočasno in učinkovito dostopnost podatkov.

– Skladi in druge pravne ureditve

Četrta direktiva o preprečevanju pranja denarja omogoča pristojnim organom in FIU pravočasen dostop do informacij o dejanskem lastništvu skladov in drugih pravnih ureditev. Pooblaščeni subjekti imajo lahko v okviru izvajanja skrbnega preverjanja strank dostop do teh podatkov. Informacije o dejanskem lastništvu zadevajo številne pravne ureditve: ekspresne sklade, značilne za običajno pravo, prav tako pa podobne subjekte, kot na primer družba Treuhand, družbe za fiduciarne posle ali fideicomiso in vse enakovredne pravne ureditve, kot so fundacije. Poleg tega veljavna pravila zahtevajo, da morajo imeti države članice za sklade, ki ustvarjajo posledice na področju obdavčitve, veljaven register z informacijami o dejanskem lastništvu.

Mnogi skladi in podobne pravne ureditve so tako kot običajne družbe vpleteni v trgovinske dejavnosti ali dejavnosti poslovnega tipa z namenom ustvariti dobiček. Zato v zvezi s tem tipom skladov ostajajo veljavni isti argumenti v prid javnega dostopa do informacij o dejanskem lastništvu. Veljavna ureditev na ravni Unije v zvezi z dostopom do informacij mora biti dosledna in zagotoviti javen dostop do podatkov o dejanskem lastništvu za to kategorijo pravnih subjektov.

Obenem je treba upoštevati, da so lahko skladi in podobne pravne ureditve ustanovljeni za druge namene: shranjevanje in določanje pogojev za uporabo družinskih sredstev, dobrodelni cilji in drugi nameni, ki predstavljajo družbeno korist. Za te sklade in podobne pravne ureditve, ki niso opredeljeni kot poslovni tip, velja drugačna ureditev glede zasebnosti. Dostop do bistvenih informacij o dejanskem lastništvu teh subjektov je omogočen le osebam ali organizacijam z upravičenim interesom. Merila za izkazovanje upravičenega interesa so prav tako pojasnjena v uvodni izjavi.

Predlagani pristop upošteva posebnosti skladov in podobnih pravnih ureditev. Tako ne glede na njihovo opredelitev v okviru nacionalnega prava obstaja razlika med skladi, sestavljenimi iz kakršnega koli premoženja osebe oziroma hranjeni v imenu osebe, ki opravlja posel, ki pomeni ali vključuje upravljanje skladov, in deluje kot skrbnik sklada z namenom ustvariti dobiček, ter vsemi drugimi skladi.

Dodatni elementi

i) Registrirane gospodarske strukture

Na podlagi člena 3(6)(a) četrte direktive o preprečevanju pranja denarja je merilo za identifikacijo dejanskega lastnika gospodarskih subjektov imetništvo 25 % in ene delnice ali več kot 25-odstotni lastniški delež. V zvezi z omejenim številom vrst subjektov, ki predstavljajo posebno tveganje pranja denarja in davčne utaje, Komisija predlaga, da se prag iz četrte direktive o preprečevanju pranja denarja zniža na 10 odstotkov.

Posredniški subjekti, ki ne opravljajo nobene gospodarske dejavnosti in se uporabljajo le za distanciranje dejanskega lastnika od sredstev, se dokaj zlahka izognejo 25-odstotnemu pragu. Vzpostavitev nižjega praga za primere, ko obstaja posebno tveganje, bo omejilo obseg subjektov, za katere bodo morali pooblaščeni subjekti zbirati dodatne podatke, na samo tiste, kjer je tveganje nezakonitih dejavnosti visoko. To omogoča boljše odkrivanje dejanskih

lastnikov, saj se bo večja pozornost namenila subjektom, ki delujejo v vlogi posredniških subjektov in sami po sebi ne ustvarjajo dobička, ampak je ta k njim preusmerjen iz drugih virov (Direktiva 2011/16/EU jih opredeljuje kot *nedejavne nefinančne subjekte*).

ii) Obstoječe stranke

V skladu s členom 14(5) četrte direktive o preprečevanju pranja denarja se ustanovitelj sklada identificira, ko se opravi skrbno preverjanje strank. Komisija predlaga, da se zahteva sistematično spremljanje dejanskih lastnikov obstoječih strank, kot so skladi, druge pravne ureditve in pravni subjekti, kot so fundacije.

Dokler se ne opravi sistematičen pregled, ni mogoč dostop do morebitnega vira sredstev, kjer se ponavadi nahaja tveganje pranja denarja. V nekaterih primerih pomanjkanje sistematičnega spremljanja onemogoča pravočasno odkrivanje in ocenjevanje tveganj. Pomanjkanje posodobljenih podatkov o strankah lahko ovira opravljanje skrbnega preverjanja strank pri sumljivih obstoječih strankah, pravočasno ocenjevanje tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, kar omogoča prikrivanje nezakonitega denarja.

Poleg četrte direktive o preprečevanju pranja denarja so v zvezi s tem pomembna tudi druga pravila iz zakonodaje Unije, ki se morajo zato upoštevati. Obseg informacij o dejanskem lastništvu iz četrte direktive o preprečevanju pranja denarja neposredno vpliva na ureditev poročanja iz Direktive 2011/16/EU. Ta od finančnih ustanov zahteva, da v zvezi z dejanskimi lastniki *nedejavnih nefinančnih subjektov*, ki imajo predhodne račune s saldom, večjim od enega milijona USD, pridobijo samocertifikacijo, kot je opredeljeno v skladu s skupnim standardom poročanja (CRS), določenim v okviru Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Na podlagi te obveznosti, ki od finančnih ustanov zahteva, da stopijo v stik z nedejavnimi nefinančnimi subjekti, se lahko z uporabo tega stika za posodobitev informacij o dejanskem lastništvu v skladu z najnovejšim standardom znanja zagotovijo sinergije.

iii) Kraj spremljanja in registracije skladov

Na podlagi člena 31 četrte direktive o preprečevanju pranja denarja morajo države članice zahtevati, da skladi, ki jih ureja njihovo pravo, pridobijo in shranjujejo ustrezne, natančne in posodobljene podatke, zlasti o skrbniku. Isti člen zahteva od držav članic, da na nacionalni ravni uvedejo centralizirane registre dejanskih lastnikov skladov, ki ustvarjajo posledice na področju obdavčitve.

Komisija predlaga, da se pojasni, da te obveznosti zadevajo tisto državo članico, kjer se sklad upravlja.

Razumevanje veljavnih meril v zvezi z dogovorjenim pravom in ustvarjanjem posledic na področju obdavčitve ni dosledno in je zato potrebna pojasnitev. Trenutno besedilo člena 31 se namreč lahko razume tudi tako, da dokler država članica po lastni zakonodaji ne prizna skladov, zanjo tudi ne veljajo nobene obveznosti spremljanja in registracije skladov, ki se upravljajo na njenem ozemlju. To tveganje ustvarja vrzeli v registraciji in ni v skladu s cilji zahtev glede preglednosti, določenih v Direktivi. Poleg tega pa omejevanje zahtev glede registracije samo na sklade, ki ustvarjajo posledice na področju obdavčitve, ni povsem v skladu z obsežnejšo obveznostjo iz Direktive, da se pred sklenitvijo poslovnega odnosa identificirajo vse vrste skladov.

Določba veljavne Direktive prav tako ni dosledna v smislu, da so iz veljavnih zahtev glede registracije izvzeti skladi, ki zaradi pomanjkljive usklajenosti davčnih sistemov niso zajeti v pravila o obdavčevanju, ki veljajo v državah članicah (npr. zaradi neopredeljenega davčnega rezidentstva). Ti skladi ne plačujejo davkov, prav tako pa niso nikjer registrirani.

Predlog Komisije je usklajen s smernicami glede preglednosti in dejanskega lastništva, ki jih je določila FATF.

iv) Povezanost nacionalnih registrov

V četrti direktivi o preprečevanju pranja denarja je poudarjena potreba po zagotovljeni varni in učinkoviti povezavi nacionalnih registrov dejanskega lastništva. Komisija ima nalogo, da do junija 2019 pripravi poročilo, s katerim bo ocenila pogoje in tehnične specifikacije ter postopek za zagotavljanje povezanosti.

Izjemno pomembno je nemudoma obravnavati tveganja, ki jih lahko predstavlja čezmejna zloraba pravnih subjektov in pravnih ureditev. Zato Komisija predlaga, da se vzpostavi neposredna povezava teh registrov.

Ta povezava bo pristojnim organom, FIU in pooblaščenim subjektom omogočila, da zlahka in učinkovito identificirajo dejanske lastnike, obenem pa bo zaostrila zahteve glede preglednosti za družbe in sklade. Prav tako bo zagotovila dostop javnosti do informacij o dejanskem lastništvu povsod po EU.

Če povzamemo, novi pristop k poslovni preglednosti in dostopu do informacij o dejanskem lastništvu obravnava vse vidike, ki trenutno sestavljajo shemo podatkov o dejanskem lastništvu: kaj je registrirano (subjekti, katerih podatki so registrirani), kje se mora registracija opraviti (katera država članica je odgovorna za registracijo danega subjekta), kdo ima dostop do informacij (jasnejši dostop do podatkov o dejanskem lastništvu), kako naj bodo povezani nacionalni registri.

G. Pojasnitev nekaterih obstoječih določb

(i) Pojem pristojnih organov

Čeprav se besedilo Direktive vseskozi sklicuje nanj, pojem pristojnih organov ni vedno jasen. To je privedlo do različnih razlag v Uniji. Ta predlog vsebuje uvodno izjavo, ki pojasnjuje to vprašanje.

(ii) Izključitev kartic z zaprto zanko

Kartice z zaprto zanko so predplačniške kartice, ki se lahko uporabljajo za nakup blaga ali storitev samo v prostorih izdajatelja oziroma znotraj omejene mreže ponudnikov storitev, ki imajo neposreden trgovinski sporazum z izdajateljem, oziroma za nakup zelo omejenega izbora blaga ali storitev. Ob upoštevanju zelo omejenih tveganj pranja denarja ali financiranja terorizma, povezanih z karticami z zaprto zanko, te za namene četrte direktive o preprečevanju pranja denarja niso zajete v definiciji elektronskega denarja, kar je v skladu s pristopom v Direktivi 2009/110/ES[21].

(iii) Popolna usklajenost z določbami o elektronski identifikaciji

Eden od ciljev četrte direktive o preprečevanju pranja denarja je ustrezna identifikacija in preverjanje vseh strank (bodisi fizičnih ali pravnih oseb) transakcije in/ali plačila. Zato so

[21] Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

elektronska identifikacija in storitve zaupanja (ki jih ureja uredba eIDAS) ustrezne pri odpiranju bančnih računov, dostopu do sredstev in/ali sledenju elektronskim transakcijam. Trenutno je okvir eIDAS eden od temeljev enotnega digitalnega trga in zajema vse elemente elektronske identifikacije in avtentifikacije.

Četrto direktivo o preprečevanju pranja denarja bi bilo treba posodobiti, da se v njej upošteva tudi novi pravni okvir o medsebojnem priznavanju priglašenih shem elektronske identifikacije in sredstev, s čimer se jasno sklicuje na tehnična sredstva, določena v uredbi eIDAS, ter odpravljajo vsa morebitna neskladja.

Zato morajo biti sklici na elektronska sredstva za identifikacijo iz uredbe eIDAS vključeni v člen 13(1), člen 27(2), člen 40(1)(a) in (b) ter v Prilogo III četrte direktive o preprečevanju pranja denarja. Kopije izvirnih dokumentov ter elektronskih zagotovil, potrdil in poverilnic bi se morali na podlagi četrte direktive o preprečevanju pranja denarja priznati kot veljavna sredstva za dokazovanje identitete.

2016/0208 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma ter Direktive 2009/101/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA -

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 50 in 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke[22],

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[23],

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta[24] velja za glavni pravni instrument pri preprečevanju uporabe finančnega sistema Unije za pranje denarja in financiranje terorizma. Ta Direktiva, ki naj bi se prenesla do 26. junija 2017, določa celovit okvir za obravnavo zbiranja denarnih sredstev in premoženja za teroristične namene tako, da od držav članic zahteva, da identificirajo, razumejo in omejujejo tveganja, povezana s pranjem denarja in financiranjem terorizma.

(2) Nedavni teroristični napadi so razkrili na novo nastajajoče trende, zlasti v zvezi z načinom, kako teroristične skupine financirajo in vodijo svoje dejavnosti. Nekatere sodobne tehnološke storitve postajajo vse bolj priljubljene kot alternativni finančni sistemi in ostajajo zunaj področja uporabe zakonodaje Unije oziroma zanje veljajo izvzetja, ki morda niso več utemeljena. Da bi sledili razvijajočim se trendom, bi se morali sprejeti nadaljnji ukrepi za izboljšanje obstoječega preventivnega okvira.

(3) Upoštevati bi bilo treba cilje Direktive (EU) 2015/849, obenem pa bi morale biti vse spremembe te Direktive v skladu s ukrepi Unije na področju preprečevanja terorizma in financiranja terorizma, ki se že izvajajo. V Evropski agendi za varnost[25] je opredeljena potreba po ukrepih za obravnavo financiranja terorizma na učinkovitejši in

---

22 UL C […], […], str. [...].

23 UL C […], […], str. [...].

24 Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

25 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, „Evropska agenda za varnost“, COM(2015)185 final.

doslednejši način, poudarjeno pa je dejstvo, da vdor na finančne trge omogoča financiranje terorizma. V sklepih Evropskega sveta z dne 17. in 18. decembra 2015 je prav tako poudarjena potreba po takojšnjem in nadaljnjem ukrepanju proti financiranju terorizma na vseh področjih.

(4) Komisija je sprejela akcijski načrt za nadaljnjo okrepitev boja proti financiranju terorizma[26], ki poudarja potrebo po prilagoditvi novim grožnjam in po spremembi Direktive (EU) 2015/849 v ta namen.

(5) Ukrepi Unije morajo ustrezno odražati razvoj dogodkov in zaveze, sprejete na mednarodni ravni. Resolucija Varnostnega sveta ZN 2199 (2015) spodbuja države članice, da terorističnim skupinam preprečijo dostop do mednarodnih finančnih ustanov.

(6) Ponudniki menjalniških storitev med virtualnimi in papirnimi valutami(tj. zakonitim plačilnim sredstvom) ter ponudniki skrbniških denarnic za virtualne valute nimajo nobene obveznosti, da identificirajo sumljive dejavnosti. Teroristične skupine so torej zmožne s prikrivanjem prenosov oziroma po zaslugi določene stopnje anonimnosti na virtualnih platformah prenašati denar v finančni sistem Unije ali v omrežja virtualnih valut. Zato je bistveno, da se razširi področje uporabe Direktive (EU) 2015/849 tako, da se vključijo tudi platforme za menjavo virtualnih valut in ponudniki skrbniških denarnic. Pristojni organi bi morali biti zmožni spremljati uporabo virtualnih valut. Tako bo zagotovljen uravnovešen in sorazmeren pristop, ki bo ščitil tehnološke napredke in visoko stopnjo preglednosti, dosežene na področju alternativnih financ in socialnega podjetništva.

(7) Verodostojnost virtualnih valut ne bo naraščala, če se bodo uporabljale za kriminalne namene. V tem primeru bo anonimnost postala ovira in ne bo več prednost, ki bi prispevala k vzponu virtualnih valut in širjenju njihovih morebitnih ugodnosti. Vključitev platform za menjavo virtualnih valut in ponudnikov skrbniških denarnic ne bo povsem razrešila vprašanja anonimnosti v zvezi s transakcijami z virtualnimi valutami, saj bo velik del virtualnega okolja transakcij ostal anonimen, kajti uporabniki lahko sklepajo transakcije tudi brez menjalnih platform ali ponudnikov skrbniških denarnic. Za boj proti tveganjem, povezanim z anonimnostjo, bi morale biti FIU zmožne povezati naslove virtualnih valut z identitetami imetnikov virtualnih valut. Poleg tega bi bilo treba oceniti tudi možnost, da se uporabniki prostovoljno in sami prijavijo imenovanim organom.

(8) Lokalne valute (imenovane tudi komplementarne valute), ki se uporabljajo v zelo omejenih omrežjih, kot so mesta in regije, in imajo zelo majhno število uporabnikov, se ne bi smeli šteti za virtualne valute.

(9) Pri obravnavi fizičnih ali pravnih oseb iz tretjih držav z visokim tveganjem morajo države članice od pooblaščenih subjektov zahtevati izvajanje ukrepov skrbnega preverjanja strank, da se tako tveganja obvladujejo in omejijo. Vsaka država članica torej na nacionalni ravni določi vrsto okrepljenih ukrepov skrbnega preverjanja strank, ki se bo izvajala v zvezi s tretjimi državami z visokim tveganjem. Toda različnost pristopov med državami članicami ustvarja pomanjkljivosti pri upravljanju poslovnih odnosov, kjer so udeležene tretje države z visokim tveganjem, ki jih je opredelila Komisija. Teroristi lahko te vrzeli izkoriščajo za preusmerjanje sredstev v finančni

[26] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o akcijskem načrtu za okrepitev boja proti financiranju terorizma, COM(2016)50 final.

sistem Unije in iz njega. Pomembno je izboljšati učinkovitost seznama tretjih držav z visokim tveganjem, ki ga je sestavila Komisija, tako da se zagotovi usklajena obravnava teh držav na ravni Unije. Ta usklajeni pristop bi se moral predvsem osredotočati na okrepljene ukrepe skrbnega preverjanja strank. Vseeno pa bi bilo treba poleg uporabe okrepljenih ukrepov skrbnega preverjanja strank v skladu z mednarodnimi obveznostmi državam članicam in pooblaščenim subjektom omogočiti tudi uporabo dodatnih blažilnih ukrepov. Mednarodne organizacije in organi za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma lahko zahtevajo uporabo ustreznih protiukrepov za zaščito mednarodnega finančnega sistema pred obstoječimi in velikimi tveganji pranja denarja in financiranja terorizma, ki ga države predstavljajo. Države članice bi morale sprejeti in uporabljati dodatne blažilne ukrepe v zvezi s tretjimi državami z visokim tveganjem, ki jih je opredelila Komisija, tako da upoštevajo zahteve za protiukrepe, kot so tiste, ki jih je izrazila FATF.

(10) Glede na razvijajočo se naravo groženj in ranljivosti, povezanih s pranjem denarja in financiranja terorizma, bi morala Unija ob upoštevanju ocene učinkovitosti nacionalnih ureditev AML/CFT sprejeti integriran pristop k usklajevanju teh ureditev z zahtevami na ravni Unije. Za namene spremljanja pravilnosti prenosa zahtev Unije v nacionalne ureditve, njihovega učinkovitega izvajanja in zmožnosti vzpostavljanja trdne preventivne ureditve na zadevnem področju bi morala Komisija svojo oceno pripraviti na podlagi nacionalnih ureditev za tveganja, ta pa ne posega v ocene mednarodnih organizacij in organov za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, kot so FATF in Posebni odbor strokovnjakov za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja (MONEYVAL).

(11) Predplačniške kartice za splošno rabo imajo tudi zakonit namen in so instrument, ki prispeva k finančnemu vključevanju. Vendar pa se anonimne predplačniške kartice zlahka uporabljajo pri financiranju terorističnih napadov in logistike. Zato je pomembno, da se z dodatnim znižanjem omejitev in najvišjih zneskov, pri katerih pooblaščenim subjektom ni potrebno izvajati nekaterih ukrepov skrbnega preverjanja strank iz Direktive (EU) 2015/849, teroristom onemogoči to sredstvo za financiranje operacij. Potemtakem je bistveno, da se znižajo obstoječi pragi za anonimne predplačniške kartice za splošno rabo in da se za njihovo spletno uporabo odpravi izvzetje iz obveznosti skrbnega preverjanja strank, obenem pa je treba upoštevati potrebe potrošnikov pri uporabi predplačniških instrumentov za splošno rabo in zagotoviti, da ti instrumenti spodbujajo družbeno in finančno vključevanje.

(12) Čeprav je uporaba anonimnih predplačniških kartic, izdanih v Uniji, omejena samo na ozemlje Unije, je uporaba podobnih kartic, izdanih v tretjih državah, pogosto drugačna. Zato je pomembno zagotoviti, da se anonimne predplačniške kartice, izdane zunaj Unije, lahko znotraj Unije uporabljajo le, če so v skladu z zahtevami, enakovrednim tistim, ki jih določa zakonodaja Unije. Pravilo bi bilo treba sprejeti v popolnem skladu z obveznostmi Unije glede mednarodnega trgovanja, zlasti z določbami Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami.

(13) FIU imajo pomembno vlogo pri odkrivanju finančnih operacij terorističnih mrež, zlasti tistih čezmejne narave, in njihovih financerjev. Zaradi pomanjkanja predpisujočih mednarodnih standardov obstajajo pomembne razlike v funkcijah, pristojnostih in pooblastilih FIU. Te razlike pa vseeno ne bi smele vplivati na dejavnost FIU, še posebej na njihovo zmožnost preventivnega analiziranja, kar zagotavlja podporo vsem organom, zadolženim za obveščevalne podatke, preiskovalne in pravosodne dejavnosti

ter mednarodno sodelovanje. FIU bi morale imeti dostop do podatkov in biti zmožne te podatke izmenjati brez ovir, vključno prek ustreznega sodelovanja z organi kazenskega pregona. V vseh primerih domnevne kriminalitete in zlasti v primerih, povezanih s financiranjem terorizma, mora biti pretok podatkov neposreden, hiter ter brez nepotrebnega odlašanja. Zato je s pojasnitvijo pooblastil in sodelovanja med različnimi FIU treba dodatno okrepiti učinkovitost in uspešnost FIU.

(14) FIU bi morale biti zmožne od katerega koli pooblaščenega subjekta pridobiti vse potrebne podatke, povezane z njihovimi funkcijami. Neomejen dostop do podatkov je bistven, saj zagotavlja ustrezno sledenje tokom denarja ter zgodnje odkrivanje nezakonitih mrež in tokov. Kadar morajo FIU pridobiti dodatne informacije od pooblaščenih subjektov na podlagi suma pranja denarja, lahko ta sum temelji bodisi na predhodnem poročilu o sumljivi transakciji, predloženem FIU, bodisi na drugih sredstvih, kot so analiza FIU oziroma obveščevalni podatki, ki jih priskrbijo pristojni organi, ali podatki, ki jih ima druga FIU. FIU bi morale zato biti zmožne pridobiti podatke od katerega koli pooblaščenega subjekta, četudi posamezni pooblaščeni subjekt predhodno ni predložil poročila. FIU bi morale prav tako biti zmožne pridobiti te podatke na podlagi zahteve druge FIU v Uniji ter izmenjati podatke s FIU, ki podatke zahteva.

(15) Odložen dostop FIU in drugih pristojnih organov do podatkov o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov ovira odkrivanje prenosov sredstev, povezanih s terorizmom. Nacionalni podatki, ki omogočajo identifikacijo bančnih in plačilnih računov, ki pripadajo eni osebi, so razdrobljeni in zato FIU ter drugim pristojnim organom niso pravočasno dostopni. Zato je bistveno, da se v vseh državah vzpostavijo centralizirani avtomatični mehanizmi, kot so registri in sistemi za pridobivanje podatkov, saj bodo učinkovito omogočali pravočasen dostop do podatkov o identiteti imetnikov bančnih in plačilnih računov, njihovih pooblaščencih in dejanskih lastnikih.

(16) Da se zagotovi spoštovanje zasebnosti in varstvo osebnih podatkov, bi morali ti registri shranjevati le podatke, ki so potrebni za izvajanje preiskav AML. Zadevni posamezniki, na katere se nanašajo podatki, bi morali biti obveščeni, da se njihovi podatki beležijo in so dostopni FIU, ter imeti na voljo kontaktno točko za uresničevanje svojih pravic do dostopa in popravka. Ob prenosu teh določb bi morale države članice za registracijo osebnih podatkov v registrih opredeliti najdaljša možna obdobja hranjenja (skupaj z ustreznimi utemeljitvami njihove dolžine) in zagotoviti uničenje podatkov, ko ne bodo več potrebni za navedeni namen. Dostop do teh registrov in podatkovnih baz bi moral biti omejen le na tiste, ki morajo biti s podatki seznanjeni.

(17) Točna identifikacija in preverjanje podatkov fizičnih in pravnih oseb je za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma bistvenega pomena. Najnovejši tehnološki napredki na področju digitalizacije transakcij in plačil omogočajo varno identifikacijo na daljavo ali elektronsko identifikacijo. Ta sredstva za identifikacijo, kot so opredeljena v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta[27], bi se morala upoštevati, zlasti v zvezi s priglašenimi shemami elektronske identifikacije ter sredstvi, ki zagotavljajo izjemno varna orodja in merilo, na podlagi katerega se lahko ocenjujejo metode identifikacije, vzpostavljene na nacionalni ravni. Zato je bistveno,

[27] Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).

da se priznajo varne elektronske kopije izvirnih dokumentov ter elektronska zagotovila, potrdila in poverilnice kot veljavna dokazila identitete.

(18) Prag za dejansko lastništvo iz člena 3(6)(a) Direktive (EU) 2015/849 ne razlikuje med pristnimi komercialnimi gospodarskimi subjekti in tistimi, ki ne poslujejo dejavno in se večinoma uporabljajo kot posredniške strukture med premoženjem ali prihodki ter končnim dejanskim lastnikom. Kar zadeva slednje, se je določenemu pragu moč zlahka izogniti, kar onemogoča identifikacijo fizičnih oseb, ki so končni lastniki pravnega subjekta oziroma ga obvladujejo. Da se v zvezi s posredniškimi strukturami v obliki družbe bolje opredelijo informacije o dejanskem lastništvu, je potrebno določiti specifičen prag kot znak lastništva.

(19) Pristop k preverjanju obstoječih strank v veljavnem okviru izhaja iz pristopa, ki temelji na oceni tveganja. Vendar pa v zvezi z večjimi tveganji pranja denarja, financiranja terorizma in povezanih predhodnih kaznivih dejanj, povezanih z nekaterimi posredniškimi strukturami, ta pristop ne omogoča vedno pravočasnega odkrivanja in ocene tveganj. Zato je pomembno zagotoviti, da se nekatere jasno opredeljene kategorije že obstoječih strank prav tako metodično spremljajo.

(20) Od držav članic se trenutno zahteva, da zagotovijo, da pravni subjekti, ustanovljeni na njihovem ozemlju, pridobijo ter imajo na voljo ustrezne, natančne in posodobljene informacije o svojem dejanskem lastništvu. Potreba po natančnih in posodobljenih informacijah o dejanskem lastniku je eden ključnih dejavnikov pri iskanju storilcev kaznivih dejanj, ki bi svojo identiteto sicer lahko skrili za gospodarsko strukturo. Globalno povezani finančni sistem omogoča enostavno prikrivanje in prenašanje sredstev po celem svetu in osebe, ki se ukvarjajo s pranjem denarja, financerji terorizma ter drugi storilci kaznivih dejanj to vse bolj izkoriščajo.

(21) Potrebno bi bilo pojasniti posebni dejavnik, ki določa državo članico, ki je odgovorna za spremljanje in registracijo informacij o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev. Da bi se izognili temu, da se zaradi razlik v pravnih sistemih držav članic nekateri skladi ne spremljajo in niso nikjer v Uniji registrirani, bi morali biti vsi skladi in podobne pravne ureditve registrirati tam, kjer se upravljajo. Za zagotovitev učinkovitega spremljanja in registracije informacij o dejanskem lastništvu skladov je potrebno tudi sodelovanje med državami članicami.

(22) Javni dostop prek obveznega razkritja nekaterih informacij o dejanskem lastništvu družb zagotavlja tretjim osebam, ki želijo poslovati s temi družbami, dodatna jamstva. Nekatere države članice so že sprejele ukrepe ali napovedale, da nameravajo javnosti omogočiti dostop do podatkov v registrih dejanskega lastništva. Zaradi dejstva, da podatki ne bodo javno dostopni v vseh državah članicah, oziroma razlik tako v podatkih, ki bodo na voljo javnosti, kot v njihovi dostopnosti lahko pride do različnih stopenj zaščite tretjih oseb v Uniji. V dobro delujočem notranjem trgu obstaja potreba po uskladitvi, sicer prihaja do izkrivljanj.

(23) Javni dostop omogoča civilni družbi, vključno s tiskom in organizacijami civilne družbe, boljši nadzor nad podatki in prispeva k ohranjanju zaupanja v neoporečnost poslovnih transakcij in finančnega sistema. Lahko okrepi boj proti zlorabi pravnih subjektov in pravnih ureditev tako, da prispeva k preiskavam in učinkuje na ugled subjektov, saj se bo vsakdo, ki bi lahko z njimi sklepal transakcije, zavedal identitete dejanskih lastnikov. Prav tako finančnim ustanovam ter pristojnim organom, vključno z organi tretjih držav, ki sodelujejo v boju proti tem kršitvam, omogoča pravočasno in učinkovito dostopnost podatkov.

(24) Zaupanje vlagateljev in širše javnosti v finančne trge je v veliki meri odvisno od obstoja zanesljive ureditve za razkritje dokumentov, ki zagotavlja preglednost informacij o dejanskem lastništvu in nadzornih strukturah družb. To še posebej drži za sisteme upravljanja družb, za katere je značilno koncentrirano lastništvo, kot je ta, ki obstaja v Uniji. Po eni strani lahko vplivni vlagatelji z velikim deležem glasovalnih pravic in denarnih tokov spodbudijo dolgoročno rast in uspešnost družb. Po drugi strani pa imajo lahko obvladujoči dejanski lastniki z velikimi glasovalnimi skupinami spodbude, da preusmerijo poslovno premoženje ter priložnosti v osebno korist, kar najbolj prizadene manjšinske vlagatelje.

(25) Države članice bi morale zato omogočiti dostop do informacij o dejanskem lastništvu prek osrednjih registrov, kjer se hranijo informacije o dejanskem lastništvu, na dovolj dosleden in usklajen način in določiti jasno pravilo javnega dostopa, da lahko tretje osebe po vsej Uniji preverijo, kdo so dejanski lastniki družb. Zato je treba spremeniti Direktivo 2009/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta[28], da se tako uskladijo nacionalne določbe o razkrivanju informacij o dejanskem lastništvu družb in zlasti zaščitijo interesi tretjih oseb.

(26) Prizadevati bi si bilo treba za primerno ravnovesje, zlasti med splošnim javnim interesom za poslovno preglednost in preprečevanje pranja denarja ter temeljnimi pravicami posameznikov, na katere se nanašajo podatki. Sklop podatkov, ki naj bo na voljo javnosti, bi moral biti omejen, jasno in izčrpno opredeljen ter splošne narave, da se tako omeji morebitna pristranskost do dejanskih lastnikov. Obenem pa se podatki, ki so na voljo javnosti, ne bi smeli znatno razlikovati od podatkov, ki se trenutno zbirajo. Da se omeji poseganje v pravico do spoštovanja zasebnega življenja na splošno in zlasti do varstva osebnih podatkov, bi se morali ti podatki večinoma nanašati na status dejanskih lastnikov družb in skladov ter zadevati le področje gospodarske dejavnosti, na katerem dejanski lastniki delujejo.

(27) Razkritje informacij o dejanskem lastništvu mora biti namenjeno temu, da se lahko vlade in regulativni organi hitro odzovejo na alternative naložbene tehnike, kot so izpeljani finančni instrumenti, ki se poravnajo v gotovini. Po drugi strani pa se zakonitih večinskih delničarjev ne bi smelo odvračati od dejavne vloge pri spremljanju upravljanja v družbah, ki kotirajo na borzi. Za delovanje finančnih trgov, ki postajajo vse bolj mednarodno usmerjeni in kompleksni, je bistveno, da so nacionalnim nadzornim organom zagotovljeni pravni predpisi in zahteve, ki omogočajo izmenjavo podatkov na mednarodni ravni, ter njihovo učinkovito izvajanje.

(28) Osebni podatki dejanskih lastnikov bi se morali javno razkriti, da lahko tretje osebe in civilne družbe na splošno vedo, kdo so dejanski lastniki. Večji pregled javnosti bo prispeval k preprečevanju zlorabe pravnih subjektov in pravnih ureditev, vključno z izogibanjem plačilu davkov. Zato je bistvenega pomena, da ti podatki ostanejo javno dostopni prek nacionalnih registrov in sistemov medsebojno povezanih registrov še deset let po tem, ko se družba iz registra izbriše. Države članice bi morale biti zmožne z zakonodajo zagotoviti tudi, da se obdelujejo tako informacije o dejanskem lastništvu kot osebni podatki, ki so se sicer beležili za druge namene, če v danem primeru

[28] Direktiva 2009/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim pododstavkom člena 48 Pogodbe, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L 258, 1.10.2009, str. 11).

obdelava izpolnjuje cilj javnega interesa in je nujen ter sorazmeren ukrep za doseganje zakonitega cilja v demokratični družbi.

(29) Poleg tega bi morale za isti cilj zagotavljanja sorazmernega in uravnovešenega pristopa in pravic do zasebnosti ter varstva osebnih podatkov države članice zagotoviti izvzetja od razkrivanja in dostopa do informacij o dejanskem lastništvu v registrih za primere izjemnih okoliščin, kadar bi ti podatki dejanskega lastnika izpostavili tveganju prevar, ugrabitve, izsiljevanja, nasilja ali ustrahovanja.

(30) Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta[29], ki jo bo nadomestila Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta[30], se uporablja za obdelavo osebnih podatkov iz te Direktive.

(31) Posledično bi bilo treba fizične osebe, katerih osebni podatki se hranijo v nacionalnih registrih kot informacije o dejanskem lastniku, obvestiti o objavi njihovih osebnih podatkov, še preden do objave pride. Poleg tega bi morali biti na voljo le osebni podatki, ki so posodobljeni in ustrezajo resničnemu dejanskemu lastniku, ta pa bi moral biti obveščen o svojih pravicah v veljavnem okviru varstva pravnih podatkov Unije, kot je določen v Uredbi (EU) 2016/679 in Direktivi (EU) 2016/680[31], ter o postopkih, ki jih lahko uporabi za uresničevanje teh pravic.

(32) Ta Direktiva ne posega v varstvo osebnih podatkov, ki jih obdelujejo pristojni organi v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2008/977/PNZ[32], ki ga bo nadomestila Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta[33].

(33) Trenutno imajo družbe in podobni pravni subjekti, ki so dejavni v Uniji, obveznost, da registrirajo podatke o svojem dejanskem lastništvu, vendar pa ista obveznost ne velja za vse sklade in druge pravne ureditve, ki imajo podobne značilnosti kot družba Treuhand in družbe za fiduciarne posle ali fideicomiso, ustanovljene v Uniji. Da bi se zagotovilo, da se dejanski lastniki vseh pravnih subjektov in pravnih ureditev, ki delujejo v Uniji, ustrezno identificirajo in spremljajo pod doslednimi in enakovrednimi pogoji, bi morala biti pravila o registraciji informacij o dejanskem lastništvu skladov, ki jo opravijo njihovi skrbniki, v skladu z veljavnimi pravili glede registracije informacij o dejanskem lastništvu družb.

(34) Kar zadeva javno dostopne podatke o dejanskih lastnikih, je bistveno, da se upošteva posebnosti skladov in podobnih pravnih ureditev. Ne glede na njihovo opredelitev po

---

29 Direktiva 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

30 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

31 Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

32 Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (UL L 350, 30.12.2008, str. 60).

33 Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

nacionalni zakonodaji bi morala obstajati razlika med skladi, ki so sestavljeni iz kakršnega koli premoženja osebe oziroma hranjeni v imenu osebe, ki opravlja posel, ki pomeni ali vključuje upravljanje skladov, in deluje kot skrbnik sklada z namenom ustvariti dobiček, ter vsemi drugimi skladi. Na podlagi narave prve kategorije skladov bi morali biti podatki o dejanskih lastnikih javno dostopni prek obveznega razkritja. Dostop bi moral biti omogočen do istega omejenega sklopa podatkov o dejanskem lastniku kot pri družbah.

(35) Da se zagotovi sorazmernost, bi dostop do informacij o dejanskem lastništvu v zvezi s katerimi koli drugimi skladi razen tistimi, ki so sestavljeni iz kakršnega koli premoženja osebe oziroma hranjeni v imenu osebe, ki opravlja posel, ki pomeni ali vključuje upravljanje skladov, in deluje kot skrbnik sklada z namenom ustvariti dobiček morale imeti le osebe, ki izkazujejo upravičen interes. Upravičen interes v zvezi s pranjem denarja, financiranjem terorizma in povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji bi se moral utemeljiti s takoj razpoložljivimi sredstvi, kot so statuti ali izjava o poslanstvu nevladnih organizacij, ali na podlagi izkazanih predhodnih dejavnosti, pomembnih za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma ali povezanim predhodnim kaznivim dejanjem, oziroma dokazanih izkušenj iz raziskovanja in ukrepanja na tem področju.

(36) Da se zagotovita dosledna in učinkovita registracija ter izmenjava informacij, bi morale države članice organu, ki je odgovoren za register informacij o dejanskem lastništvu skladov, omogočiti sodelovanje s kolegi v drugih državah članicah, da se tako delijo informacije o skladih, ki jih ureja zakonodaja prve države članice in ki se upravljajo v drugi državi članici.

(37) Pomembno je zagotoviti, da pooblaščeni subjekti pravilno izvajajo pravila o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. V tem pogledu bi morale države članice okrepiti vlogo javnih organov, ki delujejo v vlogi pristojnih organov z določenimi odgovornostmi za preprečevanje pranja denarja ali financiranja terorizma, vključno s FIU, organi, ki imajo funkcijo preiskovanja in pregona pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter zasega, zamrznitve in zaplembe kriminalnih sredstev, in protikorupcijskimi organi, davčnimi organi, organi, ki prejemajo poročila o čezmejnem prenosu valut in prenosljivih instrumentov, ki se glasijo na prinosnika, ter organi, ki imajo odgovornosti nadzora ali spremljanja za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti pooblaščenih subjektov.

(38) Države članice so se v skladu s Skupno politično izjavo držav članic in Komisije z dne 28. septembra 2011 o obrazložitvenih dokumentih[34] zavezale, da bodo v utemeljenih primerih k uradnemu obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, ki bodo pojasnjevali razmerje med sestavnimi deli direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je predložitev tovrstnih dokumentov v primeru te Direktive upravičena.

(39) Ker cilja te direktive, in sicer varovanja finančnega sistema s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem pranja denarja in financiranja terorizma, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj bi bili lahko posamezni ukrepi, ki jih same sprejmejo za zavarovanje svojih finančnih sistemov, v neskladju z delovanjem notranjega trga ter predpisi pravne države in javnim redom Unije, in se zaradi obsega in učinkov ukrepov cilj lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z

[34] UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

načelom sorazmernosti iz tega člena ta Direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(40) Ta Direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja (člen 7 Listine), pravico do varstva osebnih podatkov (člen 8 Listine) ter svobodo gospodarske pobude (člen 16 Listine).

(41) Na podlagi potrebe po takojšnjem izvajanju ukrepov, sprejetih z namenom okrepitve veljavne ureditve Unije za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ter zavez, ki so jih za hiter prenos Direktive (EU) 2015/849 sprejele države članice, bi se morala ta Direktiva prenesti do 1. januarja 2017. Iz istih razlogov bi se morale spremembe Direktive (EU) 2015/849 in Direktive 2009/101/ES prav tako prenesti do 1. januarja 2017.

(42) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta[35] je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov [ki je podal mnenje dne …[36]],

(43) Direktivi (EU) 2015/849 in 2009/101/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

STA SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive (EU) 2015/849

Direktiva (EU) 2015/849 se spremeni:

(1) v točki (3) člena 2(1) se dodata naslednji točki (g) in (h):

„(g) ponudniki, ki primarno in poklicno sodelujejo pri storitvah menjave med virtualnimi in papirnimi valutami;

(h) ponudniki denarnic s skrbniškimi storitvami za poverilnice, potrebne za dostop do virtualnih valut.“;

(2) Člen 3 se spremeni:

(a) v točki (6)(a)(i) se doda naslednji pododstavek:

„Za namene člena 13(1)(b) in člena 30 te Direktive se v primeru, ko je pravni subjekt pasivni nefinančni subjekt, kot je opredeljen v Direktivi 2011/16/EU, znak lastništva ali nadzora iz odstavka 2 zniža na 10 odstotkov.“;

(b) točka (16) se nadomesti z naslednjim:

„(16) ‚elektronski denar pomeni elektronski denar, kot je opredeljen v točki (2) člena 2 Direktive 2009/110/ES, kar izključuje pojem denarne vrednosti iz členov 1(4) in 5 iste Direktive;“;

(c) doda se naslednja točka (18):

---

35 Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

36 UL C …

„(18) ‚virtualne valute pomeni digitalno obliko vrednosti, ki je ne izda niti banka niti javni organ in ki ni nujno vezana na papirno valuto, ampak jo fizične in pravne osebe sprejemajo kot plačilno sredstvo, in ki se lahko elektronsko prenaša, shranjuje in izmenjuje.“;

(3) Člen 12 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) v prvem pododstavku se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim besedilom:

„(a) plačilnega instrumenta ni mogoče ponovno napolniti ali pa ima mesečno omejitev plačilnih transakcij v vrednosti največ 150 EUR, ki se lahko porabi le v tej državi članici;

(b) najvišji elektronsko shranjeni znesek ne presega 150 EUR;“;

(ii) drugi pododstavek se črta;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da se odstopanje iz odstavka 1 ne uporablja v primeru spletnega plačila, unovčenja gotovine ali dviga gotovine v denarni vrednosti elektronskega denarja, kadar unovčeni znesek presega 50 EUR.“;

(c) doda se naslednji odstavek 3:

„3. Države članice zagotovijo, da kreditne in finančne ustanove v Uniji, ki delujejo kot pridobitelji, sprejemajo le plačila, opravljena s predplačniškimi karticami, ki so izdane v tretjih državah, če te kartice izpolnjujejo zahteve, ki so enakovredne tistim, določenim v točkah (a), (b) in (c) prvega pododstavka člena 13(1) in člena 14, oziroma izpolnjujejo zahteve iz odstavkov 1 in 2 tega člena.“;

(4) v členu 13(1) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) identifikacija stranke in preverjanje identitete stranke na podlagi dokumentov, podatkov ali informacij, pridobljenih od zanesljivega in neodvisnega vira, po možnosti vključno s sredstvi elektronske identifikacije, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) št. 910/2014*;

---

* Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73).“

(5) v členu 14 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice zahtevajo, da pooblaščeni subjekti ukrepe skrbnega preverjanja strank uporabljajo ne le za vse nove stranke, ampak v primernem času in z upoštevanjem tveganja tudi za obstoječe stranke, oziroma kadar pride do spremembe relevantnih okoliščin stranke ali kadar imajo v zadevnem koledarskem letu dolžnost stopiti v stik s stranko za namene pregleda morebitnih podatkov, povezanih z dejanskimi lastniki, zlasti v okviru Direktive 2011/16/EU.“;

(6) v členu 18(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„V primerih iz členov 19 do 24 in drugih primerih večjega tveganja, ki jih ugotovijo države članice ali pooblaščeni subjekti, države članice od pooblaščenih subjektov zahtevajo, da za ustrezno obvladovanje in blažitev navedenih tveganj uporabljajo okrepljene ukrepe skrbnega preverjanja strank.“;

(7) Vstavi se naslednji člen 18a:

„*Člen 18a*

1. V zvezi s transakcijami, ki vključujejo tretje države z visokim tveganjem, države članice od pooblaščenih subjektov zahtevajo, da pri obravnavi fizičnih ali pravnih oseb iz tretjih držav, za katere je opredeljeno visoko tveganje, v skladu s členom 9(2), izvajajo vsaj naslednje okrepljene ukrepe skrbnega preverjanja strank:

(a) pridobivanje dodatnih podatkov o stranki;

(b) pridobivanje dodatnih podatkov o predvideni naravi poslovnega odnosa;

(c) pridobivanje podatkov o viru sredstev ali viru premoženja stranke;

(d) pridobivanje podatkov o razlogih za predvidene ali opravljene transakcije;

(e) pridobivanje dovoljenja višjega vodstva za vzpostavitev ali nadaljevanje poslovnega odnosa;

(f) izvajanje okrepljenega spremljanja poslovnega odnosa s povečanjem pogostosti in podaljšanjem časa nadzora ter opredeljevanje transakcijskih vzorcev, ki jih je potrebno nadalje preučiti;

(g) zahtevanje, da se prvo plačilo opravi prek računa na ime stranke, in sicer z banko, za katero veljajo podobni standardi skrbnega preverjanja strank.

2. Poleg ukrepov, ki so določeni v odstavku 1 in so v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije, lahko države članice od pooblaščenih subjektov pri obravnavi fizičnih ali pravnih oseb iz tretjih držav, za katere je opredeljeno visoko tveganje, v skladu s členom 9(2), zahtevajo izvajanje enega ali več dodatnih blažilnih ukrepov:

(a) zahtevanje, da finančne ustanove izvajajo dodatne elemente okrepljenega skrbnega preverjanja;

(b) uvajanje okrepljenih ustreznih mehanizmov za poročanje ali sistematičnega poročanja o finančnih transakcijah;

(c) omejevanje poslovnih odnosov in finančnih transakcij s fizičnimi in pravnimi osebami iz opredeljene države;

3. Poleg ukrepov iz odstavka 1 lahko države članice v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije pri obravnavi tretjih držav, za katere je opredeljeno visoko tveganje, v skladu s členom 9(2), izvajajo enega od naslednjih ukrepov:

(a) zavračanje ustanovitve hčerinskih družb, podružnic ali predstavništev finančnih ustanov iz zadevne države oziroma kakršno koli drugačno upoštevanje dejstva, da je zadevna finančna ustanova iz države, ki nima ustreznih sistemov AML/CFT;

(b) onemogočanje finančnim ustanovam, da ustanovijo podružnice ali predstavništva v zadevni državi, oziroma kakršno koli drugačno upoštevanje dejstva, da bi zadevne podružnice ali predstavništva obstajala v državi, ki nima ustreznih sistemov AML/CFT;

(c) onemogočanje finančnim ustanovam, da se za izvajanje elementov postopka skrbnega preverjanja zanašajo na tretje osebe iz zadevne države;

(d) zahtevanje, da finančne ustanove pregledajo in spreminjajo oziroma po potrebi prekinjajo odnose s finančnimi ustanovami v zadevni državi;

(e) zahtevanje okrepljenega nadzorstvenega pregleda ali zunanje revizije za podružnice in hčerinske družbe finančnih ustanov s sedežem v zadevni državi;

(f) zahtevanje okrepljene zunanje revizije za finančne skupine v zvezi s katero koli od njihovih podružnic ali hčerinskih družb iz zadevne države.

4. Pri sprejetju in izvajanju ukrepov iz odstavkov 2 in 3 in v zvezi s tveganji, ki jih predstavljajo posamezne tretje države, države članice po potrebi upoštevajo ustrezna vrednotenja, ocene ali poročila, ki jih pripravijo mednarodne organizacije in organi za določanje standardov s pristojnostmi na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

5. Države članice Komisijo uradno obvestijo, preden sprejmejo ali pričnejo izvajati ukrepe, določene v odstavkih 2 in 3.“;

(8) v členu 27 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da pooblaščeni subjekti, h katerim se stranko napoti, sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da tretja oseba na zahtevo takoj zagotovi zadevne kopije identifikacijskih in potrditvenih podatkov, po možnosti vključno s podatki, pridobljenimi prek sredstev elektronske identifikacije, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014, ter drugo zadevno dokumentacijo o identiteti stranke ali dejanskega lastnika.“;

(9) Člen 30 se spremeni:

(a) v odstavku 5 se točka (c) prvega pododstavka in drugi pododstavek črtajo;

(b) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Osrednji register iz odstavka 3 pristojnim organom in FIU zagotavlja pravočasen in neomejen dostop do vseh podatkov, shranjenih v osrednjem registru, brez kakršnih koli omejitev in ne da bi se ob tem obvestil zadevni subjekt. Pravočasen dostop omogoča tudi pooblaščenim subjektom, kadar sprejemajo ukrepe skrbnega preverjanja strank v skladu s Poglavjem II..

Pristojni organi, ki se jim omogoči dostop do osrednjega registra iz odstavka 3, so tisti javni organi, ki imajo določene odgovornosti za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, vključno z davčnimi organi in organi, ki opravljajo funkcijo preiskovanja in pregona pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter zasega, zamrznitve in zaplembe kriminalnih sredstev.“;

(c) odstavka 9 in 10 se nadomestita z naslednjim:

„9. Države članice lahko določijo izvzetje glede dostopa iz točke (b) odstavka 5 do vseh ali nekaterih informacij o dejanskem lastništvu, in sicer za vsak primer posebej in v izjemnih okoliščinah, ki jih določi nacionalna zakonodaja, kadar bi takšen dostop

dejanskega lastnika izpostavil tveganju prevare, ugrabitve, izsiljevanja, nasilja ali ustrahovanja ali kadar je dejanski lastnik mladoleten oziroma kako drugače nesposoben.

Izvzetja, odobrena v skladu s tem odstavkom, se ne uporabljajo za kreditne in finančne institucije ter za pooblaščene subjekte iz točke (3)(b) člena 2(1), ki so javni uslužbenci.

10. Države članice zagotovijo, da so osrednji registri iz odstavka 3 tega člena medsebojno povezani prek evropske osrednje platforme, vzpostavljene s členom 4a(1) Direktive 2009/101/ES. Povezanost osrednjih registrov držav članic s platformo se vzpostavi v skladu s tehničnimi specifikacijami in postopki, opredeljenimi z izvedbenimi akti, ki jih je Komisija sprejela v skladu s členom 4c Direktive 2009/101/ES.

Države članice zagotovijo, da so v skladu z nacionalnimi zakoni držav članic, ki urejajo izvajanje odstavka 5 tega člena, podatki iz odstavka 1 tega člena na voljo prek sistema medsebojno povezanih registrov, vzpostavljenih s členom 4a(2) Direktive 2009/101/ES.

Da se lahko v skladu z odstavkom 5 izvajajo različne vrste dostopa, države članice sodelujejo tako med seboj kot s Komisijo.“;

(10) Člen 31 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da se ta člen uporablja za sklade in druge vrste pravnih ureditev, ki imajo strukturo ali funkcije, ki so podobne skladom, kot so med drugim družba Treuhand in družbe za fiduciarne posle ali fideicomiso.

Države članice zahtevajo, da skrbniki vsakega ekspresnega sklada, ki se upravlja na njihovem ozemlju, pridobijo in imajo na voljo ustrezne, natančne in posodobljene informacije o dejanskem lastništvu sklada. Te informacije vključujejo identiteto:

(a) ustanovitelja;
(b) skrbnika;
(c) morebitnega zaščitnika;
(d) upravičencev ali razreda upravičencev;
(e) katerih koli drugih fizičnih oseb, ki izvršujejo dejanski nadzor nad skladom.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 3a:

„3a. Podatki iz odstavka 1 se shranjujejo v osrednjem registru, ki ga vzpostavi država članica, v kateri se sklad upravlja.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice zagotovijo, da so podatki, ki se hranijo v registru iz odstavka 3a, pravočasno in neomejeno dostopni pristojnim organom in FIU, ne da bi se ob tem obvestile stranke zadevnega sklada. Prav tako omogočajo tudi pravočasen dostop pooblaščenim subjektom v okviru skrbnega preverjanja strank v skladu s Poglavjem II. Države članice Komisijo uradno obvestijo o značilnostih teh nacionalnih mehanizmov.

Pristojni organi z dostopom do osrednjega registra iz odstavka 3a so javni organi z določenimi odgovornostmi za preprečevanje pranja denarja ali financiranja terorizma, vključno z davčnimi organi in organi, ki opravljajo funkcijo preiskovanja in pregona pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj in financiranja terorizma ter zasega, zamrznitve in zaplembe kriminalnih sredstev.“;

(d) vstavita se naslednja odstavka 4a in 4b:

„4a. V zvezi s katerimi koli drugimi skladi razen tistimi, ki so opredeljeni v členu 7b(b) Direktive 2009/101/ES, so podatki, ki se hranijo v registru iz odstavka 3a tega člena, dostopni osebam in organizacijam, ki izkazujejo upravičen interes.

Podatki, ki so na voljo osebam in organizacijam, ki izkazujejo upravičen interes, zajemajo ime, mesec in leto rojstva ter državljanstvo in državo prebivališča dejanskega lastnika, kot je določeno v členu 3(6)(b).

4b. Ob sklepanju novega poslovnega odnosa s skladom ali drugo pravno ureditvijo, za katero v skladu z odstavkom 3a velja registracija informacij o dejanskem lastništvu, pooblaščeni subjekti zbirajo dokazila o registraciji, kadar je to primerno.“;

(e) vstavi se naslednji odstavek 7a:

„7a. V izjemnih okoliščinah, ki jih določi nacionalna zakonodaja, kjer bi dostop, opredeljen v odstavkih 4 in 4a, dejanskega lastnika izpostavil tveganju prevare, ugrabitve, izsiljevanja, nasilja ali ustrahovanja oziroma kadar je dejanski lastnik mladoleten oziroma kako drugače nesposoben, lahko države članice za vsak primer posebej zagotovijo izvzetje glede dostopa do vseh ali nekaterih informacij o dejanskem lastništvu.

Izvzetja, odobrena v skladu s prvim pododstavkom, se ne uporabljajo za kreditne in finančne ustanove ter za pooblaščene subjekte iz točke (3)(b) člena 2(1), ki so javni uslužbenci.

Če se država članica odloči za izvzetje v skladu s prvim pododstavkom, pri tem pristojnim organom in FIU ne omejuje dostopa do podatkov.“;

(f) odstavek 8 se črta;

(g) odstavek 9 se nadomesti z naslednjim:

„9. Države članice zagotovijo, da so osrednji registri iz odstavka 3a tega člena medsebojno povezani prek evropske osrednje platforme, vzpostavljene s členom 4a(1) Direktive 2009/101/EU. Povezanost osrednjih registrov držav članic s platformo se vzpostavi v skladu s tehničnimi specifikacijami in postopki, opredeljenimi z izvedbenimi akti, ki jih je Komisija sprejela v skladu s členom 4c Direktive 2009/101/ES.

Države članice zagotovijo, da so v skladu z njihovimi nacionalnimi zakoni, ki urejajo izvajanje odstavkov 4 in 5 tega člena, podatki iz odstavka 1 tega člena na voljo prek sistema medsebojno povezanih registrov, vzpostavljenih s členom 4a(2) Direktive 2009/101/ES.

Države članice zagotovijo, da so prek njihovih nacionalnih registrov in sistemov medsebojno povezanih registrov na voljo le podatki iz odstavka 1, ki so posodobljeni ter zadevajo dejanske lastnike, ter da bo dostop do teh podatkov v skladu s predpisi o varstvu podatkov.

Da se v skladu z odstavkoma 4 in 4a tega člena lahko izvajajo različne vrste dostopa, države članice sodelujejo s Komisijo.“;

(h) doda se naslednji odstavek 10:

„10. V tem členu se kot država članica, ki upravlja sklad, razume vsaka država članica, v kateri so registrirani skrbniki.“;

(11) Člen 32 se spremeni:

(a) v prvem pododstavku odstavka 3 se četrti stavek nadomesti z naslednjim:

„Od pooblaščenih subjektov lahko pridobi podatke in jih uporabi.“;

(b) doda se naslednji odstavek 9:

„9. V okviru svojih funkcij je vsaka FIU zmožna od katerega koli pooblaščenega subjekta pridobiti podatke za namene, določene v odstavku 1 tega člena, četudi ti pooblaščeni subjekti v skladu s členom 33(1)(a) niso predhodno predložili poročila.“;

(12) vstavi se naslednji člen 32a:

„*Člen 32a*

1. Države članice uvedejo avtomatične centralizirane mehanizme, kot so osrednji registri ali osrednji sistemi za pridobivanje elektronskih podatkov, ki omogočajo pravočasno identifikacijo katere koli fizične ali pravne osebe, ki ima ali obvladuje plačilne račune, kot je določeno v Direktivi 2007/64/ES, ter bančne račune pri kreditni ustanovi na njihovem ozemlju. Države članice Komisijo uradno obvestijo o značilnostih teh nacionalnih mehanizmov.

2. Države članice za izpolnjevanje obveznosti iz te Direktive zagotovijo, da so podatki, ki se hranijo v centraliziranih mehanizmih iz odstavka 1, na nacionalni ravni neposredno dostopni FIU in pristojnim organom. Države članice zagotovijo, da je v skladu s členom 53 katera koli FIU zmožna kateri koli drugi FIU pravočasno zagotoviti podatke, shranjene v centraliziranih mehanizmih iz odstavka 1.

3. Naslednji podatki so dostopni in jih je možno poiskati prek centraliziranih mehanizmov iz odstavka 1:

– za stranko oziroma imetnika računa in katere koli osebe, ki delujejo v imenu stranke: podatki o imenu ter drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo nacionalne določbe za prenos člena 13(1)(a), ali edinstvena identifikacijska številka;

– za dejanskega lastnika stranke oziroma imetnika računa: podatki o imenu ter drugi identifikacijski podatki, ki jih zahtevajo nacionalne določbe za prenos člena 13(1)(b), ali edinstvena identifikacijska številka;

– za banko ali plačilni račun: številka IBAN ter datum odprtja in zaprtja računa.“;

(13) v členu 33(1) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) zagotavljanje, da ima FIU na zahtevo neposreden dostop do vseh potrebnih podatkov.“;

(14) v členu 39 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Prepoved iz odstavka 1 ne preprečuje razkritja med kreditnimi in finančnimi institucijami iz držav članic pod pogojem, da pripadajo isti skupini, ali med temi institucijami in njihovimi podružnicami in hčerinskimi družbami v večinski lasti v tretjih državah pod pogojem, da te podružnice in hčerinske družbe v večinski lasti v celoti spoštujejo politike in postopke na ravni skupine, vključno s postopki za izmenjavo informacij v okviru skupine v skladu s členom 42, ter da politike in postopki na ravni skupine ustrezajo zahtevam iz te direktive.“;

(15) v členu 40 se odstavek 1 spremeni:

(a) točki (a) in (b) se nadomestita z naslednjim:

„(a) pri skrbnem preverjanju strank kopije dokumentov in informacije, po možnosti vključno s podatki, pridobljenimi prek sredstev elektronske identifikacije, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014, ki so potrebne za izpolnjevanje zahtev skrbnega preverjanja strank, določenih v Poglavju II, in sicer pet let po zaključku poslovnega odnosa s stranko ali po datumu izvedbe občasne transakcije;

(b) dokazno dokumentacijo in evidence transakcij z originalnimi listinami ali kopijami, ki so po veljavnem nacionalnem pravu sprejemljive kot dokaz v sodnem postopku in so potrebne za identifikacijo transakcij, po možnosti vključno z informacijami, pridobljenimi prek sredstev elektronske identifikacije, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014, in sicer pet let po zaključku poslovnega odnosa s svojo stranko ali po datumu izvedbe občasne transakcije.“;

(b) doda se naslednji pododstavek:

„Drugi pododstavek prav tako velja za podatke, dostopne prek centraliziranih mehanizmov iz člena 32a.“;

(16) v členu 47 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudniki storitev menjave med virtualnimi in papirnimi valutami, ponudniki skrbniških denarnic, menjalnice, družbe, ki unovčujejo čeke, ter izvajalci storitev za sklade in družbe pridobijo licenco ali so registrirani ter da se regulirajo tudi ponudniki storitev iger na srečo.“;

(17) člen 49 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 49*

Države članice zagotovijo, da imajo oblikovalci politike, FIU, nadzorni organi in drugi pristojni organi, ki sodelujejo pri AML/CFT, kot so davčni organi, učinkovite mehanizme, ki jim omogočajo sodelovanje in usklajevanje na domači ravni glede razvoja in izvajanja politik in dejavnosti za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, tudi zaradi izpolnjevanja obveznosti iz člena 7.“;

(18) v oddelku 3 Poglavja VI se doda naslednji pododdelek IIa:

„Pododdelek IIa
Sodelovanje med pristojnimi organi

Člen 50a

Države članice ne prepovedo ali uvedejo nerazumne ali neupravičene pogoje za izmenjavo podatkov ali pomoč med pristojnimi organi. Države članice zlasti zagotovijo, da pristojni organi ne zavračajo prošenj za pomoč na podlagi dejstva:

(a) da se prošnja nanaša tudi na davčne zadeve;

(b) da nacionalna zakonodaja od pooblaščenih subjektov zahteva varovanje tajnosti ali zaupnosti, razen če se zahtevani podatki hranijo v okoliščinah, kjer velja poklicna tajnost ali zaupnost;

(c) da v zadevni državi članici poteka poizvedovanje, preiskava ali postopek, razen če bi pomoč ovirala to poizvedovanje, preiskavo ali postopek;

(d) da je narava ali status organa, ki vlaga zahtevo, drugačna od narave ali statusa pristojnega organa, od katerega se zahteva pomoč.“;

(19) v členu 53 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da si FIU na lastno pobudo ali na zahtevo izmenjujejo vse informacije, ki bi lahko bili pomembni za obdelavo ali analizo informacij s strani FIU, povezanih s pranjem denarja ali financiranjem terorizma in fizično ali pravno osebo, ki sodeluje pri takšnih transakcijah, tudi če vrsta povezanih predhodnih kaznivih dejanj v trenutku izmenjave ni opredeljena.“;

(b) v drugem pododstavku odstavka 2 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Ta FIU pridobi podatke v skladu s členom 32(9) in nemudoma posreduje odgovore.“;

(20) V členu 55 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da FIU, ki prejme zahtevo za predhodno soglasje za posredovanje informacij, to soglasje pristojnim organom izda hitro in v čim večjem obsegu, ne glede na vrsto povezanega predhodnega kaznivega dejanja. FIU svojega soglasja za takšno posredovanje ne zavrne, razen če je to zunaj področja uporabe njenih določb AML/CFT, če bi to lahko vodilo do oviranja kazenske preiskave, če bi bilo v jasnem nasprotju z upravičenimi interesi fizične ali pravne osebe ali države članice FIU, ki prejme zahtevo, ali če bi bilo kako drugače v nasprotju s temeljnimi načeli nacionalnega prava te države članice. Vsaka takšna zavrnitev izdaje soglasja se ustrezno pojasni.“;

(21) Člen 57 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 57

Razlike pri opredelitvah davčnih kaznivih dejanj v nacionalnem pravu ne omejujejo sposobnosti FIU, da lahko zagotovijo pomoč drugi FIU ali izmenjujejo, širijo in uporabljajo informacije v skladu s členi 53, 54 in 55.“;

(22) v členu 65 se doda naslednji drugi odstavek:

„Poročilo po potrebi spremljajo ustrezni predlogi v zvezi z virtualnimi valutami pa tudi pooblastila za vzpostavitev in vzdrževanje osrednje podatkovne baze, kjer so registrirane uporabniške identitete in naslovi denarnic, ki so dostopni FIU, ter obrazci za samoprijavo za uporabnike virtualnih valut.“;

(23) v členu 66 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Direktivi 2005/60/ES in 2006/70/ES se razveljavita z učinkom od 1. januarja 2017.“;

(24) v členu 67(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 1. januarja 2017. Komisiji takoj sporočijo besedila teh predpisov.“;

(25) v točki (2) Priloge III se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) brezosebni poslovni odnosi ali transakcije brez določenih zaščitnih ukrepov, npr. sredstev elektronske identifikacije ali zadevnih storitev zaupanja, kot je določeno v Uredbi (EU) 910/2014;“.

Člen 2

Spremembe Direktive 2009/101/ES

Direktiva 2009/101/ES se spremeni:

(1) v Poglavju 1 se vstavi člen 1a:

Člen 1a

Področje uporabe

Ukrepi glede razkritja informacij o dejanskem lastništvu veljajo v zvezi z zakoni in drugimi predpisi držav članic, ki se nanašajo na:

(a) gospodarske in druge pravne subjekte iz člena 30 Direktive 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta*, vključno z vrstami družb iz člena 1 te Direktive in z izjemo tistih, ki so nepridobitne;

(b) skladi, sestavljeni iz kakršnega koli premoženja osebe oziroma hranjeni v imenu osebe, ki opravlja posel, ki pomeni ali vključuje upravljanje skladov, in deluje kot skrbnik sklada z namenom ustvariti dobiček, ter druge vrste pravnih ureditev, ki imajo strukturo ali funkcijo, podobno takšnim skladom.

---

* Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).“;

(2) v Poglavju 2 se vstavi naslednji člen 7b:

„Člen 7b

Razkritje informacij o dejanskem lastništvu

1. Države članice sprejmejo ukrepe, ki jih subjekti iz člena 1a(a) in (b) te Direktive v skladu s členoma 30 in 31 Direktive 2015/849 potrebujejo za obvezno razkritje ustreznih, natančnih in posodobljenih informacij o dejanskem lastništvu.

   Informacije vsebujejo ime, mesec in leto rojstva ter državljanstvo in državo prebivališča dejanskega lastnika, prav tako pa tudi naravo in obseg deležev, ki jih ima lastnik.

2. Razkritje informacij o dejanskem lastništvu iz odstavka 1 se zagotovi prek osrednjih registrov iz členov 30(3) in 31(3a) Direktive 2015/849.

3. Države članice zagotovijo, da so informacije o dejanskem lastništvu iz odstavka 1 tega člena prav tako javno dostopne prek sistema medsebojno povezanih registrov iz člena 4a(2).

4. V izjemnih okoliščinah, ki jih določi nacionalna zakonodaja, kjer bi dostop, opredeljen v odstavku 1, dejanskega lastnika izpostavil tveganju prevare, ugrabitve, izsiljevanja, nasilja ali ustrahovanja oziroma kadar je dejanski lastnik mladoleten oziroma kako drugače nesposoben, lahko države članice za vsak primer posebej zagotovijo izvzetje glede dostopa do vseh ali nekaterih informacij o dejanskem lastništvu.

5. Osebni podatki dejanskih lastnikov iz odstavka 1 se razkrijejo za namene omogočanja tretjim osebam in civilnim družbam na splošno, da vedo, kdo so dejanski lastniki, in tako s povečanim pregledom javnosti preprečujejo zlorabo pravnih subjektov in pravnih ureditev. V ta namen so informacije prek nacionalnih registrov in sistema medsebojno povezanih registrov javno dostopni največ deset let po tem, ko se družba izbriše iz registra.“.

Člen 3

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 1. januarja 2017. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov.

   Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4

Začetek veljavnosti

Ta Direktiva začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*